

UNIUNEA EUROPEANĂ

Fondurile Structurale
2007-2013

MINISTERUL DEZVOLTĂRII REGIONALE SI TURISMULUI

AUTORITATEA DE MANAGEMENT PENTRU PROGRAMUL OPERAȚIONAL REGIONAL

Programul Operațional Regional 2007-2013

Axa prioritară 1 - Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere

Domeniul de intervenție 1.2 - *Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe*

GHIDUL SOLICITANTULUI

Inițiativă locală. Dezvoltare regională.

Acest document reprezintă un îndrumar asupra procedurii de urmat pentru depunerea cererilor de finanțare pentru proiectele prin care se solicită finanțare în cadrul Axei prioritare 1 a Programului Operațional Regional, precum și pentru completarea corectă a cererilor de finanțare pentru aceste proiecte, în cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013, axa prioritară 1 „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere”, domeniul major de intervenție 1.2. **„Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe”**.

Ghidul se adresează potențialilor solicitanți de finanțare nerambursabilă, respectiv unităților administrativ-teritoriale municipii reședință de județ și sectoarelor municipiului București, reprezentate de autoritățile administrației publice locale.

În vederea implementării eficiente și în termenul prevăzut pentru finalizarea investițiilor (31.07.2015) finanțate în cadrul acestui domeniu major de intervenție, Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional are în vedere dezvoltarea unor mecanisme de finanțare a contribuției unităților administrativ-teritoriale și asociațiilor de proprietari, prin srijinul unor instituții financiare internaționale.

Domeniul major de intervenție 1.2 - „Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe” reprezintă o **faza pilot** în perioada de programare 2007 - 2013. Investițiile în eficiența energetică vor fi prevăzute ulterior în perioada de programare 2014 - 2020, urmând ca toate condițiile de aplicare viitoare să fie elaborate pornind de la concluziile implementării fazei pilot.

GHIDUL SOLICITANTULUI NU ARE VALOARE DE ACT NORMATIV ȘI NU EXONEREAZĂ SOLICITANȚII DE OBLIGAȚIA RESPECTĂRII LEGISLAȚIEI ÎN VIGOARE LA NIVEL NAȚIONAL ȘI COMUNITAR, ACEASTA DIN URMA PREVALAND ASUPRA GHIDULUI SOLICITANTULUI.

Pentru orice clarificări și informații suplimentare vă rugăm să vă adresați:

- Organismelor intermediare din cadrul Agențiilor pentru dezvoltare regională (vezi [Anexa 1 „Datele de contact ale Organismelor Intermediare”](#) la prezentul Ghid). În cadrul organismului intermediar funcționează un **help-desk (birou de informare)**, unde solicitanții pot fi asistați, în mod gratuit, în clarificarea unor aspecte legate de completarea și pregătirea cererii de finanțare.
- Ministerului Dezvoltării Regionale și Turismului, Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional (info@mdrt.ro)

De asemenea, recomandăm consultarea website-ului programului, la <http://www.inforegio.ro>, sau a website-ului MDRT, la <http://www.mdrtr.ro>.

Aceasta este prima cerere deschisă, cu depunere continuă, de proiecte lansată în cadrul domeniului de intervenție 1.2. „Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe”. Atragem atenția potențialilor solicitanți că, având în vedere timpul scurt rămas pentru a contracta fondurile disponibile pe acest domeniu, după data de 30.05.2013 AM POR va proceda la analiza situației cererilor de finanțare depuse pe fiecare regiune, putând dispune realocarea fondurilor necontractate în cadrul regiunii, dacă va fi cazul.

Cuprins

Secțiunea I. Informații generale	4
I.1. Programul Operațional Regional 2007-2013.....	4
I.2. Axa prioritară 1 - „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere”	6
I.3. Domeniul major de intervenție 1.2 - „Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe”	7
I.4. Alocare financiară (orientativă)	9
I.5. Contribuția financiară a solicitantului	9
Secțiunea II. Reguli și condiții ale procesului de selecție și contractare	12
II.1 Criterii privind conformitatea administrativă și eligibilitatea	12
II.1.1 Conformitatea administrativă și eligibilitatea solicitantului	12
II.1.2 Conformitatea administrativă și eligibilitatea cererii de finanțare și a proiectelor individuale ce o compun	14
II.2 Regulele de depunere a cererilor de finanțare.....	20
II.3 Etapele procesului de selecție.....	21
i. Conformitatea administrativă și eligibilitatea cererii de finanțare și a proiectelor componente	21
ii. Contestații	24
II.4 Contractarea cererilor de finanțare selectate	26
Secțiunea III. Completarea cererii de finanțare	27
Secțiunea IV. Întocmirea bugetului	32
IV.1 Criteriile de eligibilitate a cheltuielilor	32
IV.2 Determinarea contribuției proprii și a valorii maxime a finanțării nerambursabile.....	34
Secțiunea V. Drepturile și obligațiile beneficiarului	35
Secțiunea VI. Anexe la Ghidul solicitantului	41

Secțiunea I. Informații generale

I.1. Programul Operațional Regional 2007-2013

Programul Operațional Regional (POR) este documentul strategic care implementează elemente ale Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională din cadrul Planului Național de Dezvoltare (PND) și contribuie, alături de celelalte programe operaționale (e.g. Programul Operațional Sectorial Infrastructura de Transport, Programul Operațional Sectorial Creșterea competitivității economice etc.), la realizarea obiectivului Strategiei Naționale de Dezvoltare Regională și al Cadrului Național Strategic de Referință, respectiv **diminuarea disparităților de dezvoltare economică și socială** dintre România și media dezvoltării statelor membre ale UE.

Programul Operațional Regional se adresează celor 8 Regiuni de dezvoltare ale României, stabilite cu respectarea Regulamentului CE nr. 1059/2003, referitor la stabilirea unui sistem comun de clasificare statistică a unităților teritoriale. În România au fost create 8 Regiuni de dezvoltare (vezi Anexa 1 „Datele de contact ale Organismelor Intermediare” pentru componența regiunilor de dezvoltare):

- ✓ Regiunea de dezvoltare Nord - Est
- ✓ Regiunea de dezvoltare Sud - Est
- ✓ Regiunea de dezvoltare Sud - Muntenia
- ✓ Regiunea de dezvoltare Sud - Vest Oltenia
- ✓ Regiunea de dezvoltare Vest
- ✓ Regiunea de dezvoltare Nord - Vest
- ✓ Regiunea de dezvoltare Centru
- ✓ Regiunea de dezvoltare București - Ilfov.

POR a fost elaborat în concordanță cu principiul european al subsidiarității, având la bază strategiile de dezvoltare a regiunilor, elaborate la nivel regional în largi grupuri de lucru parteneriale.

Obiectivul strategic al POR constă în sprijinirea unei dezvoltări economice, sociale, durabile și echilibrate teritorial, a tuturor regiunilor României, potrivit nevoilor și resurselor specifice, cu accent pe sprijinirea dezvoltării durabile a polilor urbani de creștere, îmbunătățirea mediului de afaceri și a infrastructurii de bază, pentru a face din regiunile României locuri atractive pentru investiții.

Pentru atingerea obiectivului general al dezvoltării regionale, strategia vizează atingerea următoarelor **obiective specifice**:

- ✓ Creșterea rolului economic și social al centrelor urbane, printr-o abordare policentrică, pentru a stimula o dezvoltare mai echilibrată a regiunilor
- ✓ Îmbunătățirea accesibilității regiunilor și în special a accesibilității centrelor urbane și a legăturilor lor cu ariile înconjurătoare
- ✓ Creșterea calității infrastructurii sociale a regiunilor
- ✓ Creșterea competitivității regiunilor ca locații pentru afaceri
- ✓ Creșterea contribuției turismului la dezvoltarea regiunilor.

Implementarea acestui program va conduce, în ultimă instanță, la diminuarea disparităților interregionale precum și a disparităților în interiorul regiunilor, între mediul urban și rural, între centrele urbane și arealele adiacente, iar în cadrul orașelor, între zonele atractive pentru investitori și cele neatractive, printr-o mai bună utilizare a sinergiilor regionale.

Dezvoltarea echilibrată a tuturor regiunilor țării se va realiza printr-o abordare integrată, bazată pe o combinație a investițiilor publice în infrastructura locală, politici active de stimulare a activităților de afaceri și sprijinirea valorificării resurselor locale, pe următoarele **axe prioritare tematice**:

- ✓ Axa prioritară 1 - Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere
- ✓ Axa prioritară 2 - Îmbunătățirea infrastructurii de transport regionale și locale
- ✓ Axa prioritară 3 - Îmbunătățirea infrastructurii sociale
- ✓ Axa prioritară 4 - Sprijinirea dezvoltării mediului de afaceri regional și local
- ✓ Axa prioritară 5 - Dezvoltarea durabilă și promovarea turismului
- ✓ Axa prioritară 6 - Asistență tehnică

Aceste axe prioritare sunt în concordanță cu politicile comunitare privind creșterea economică și crearea de noi locuri de muncă promovate de Uniunea Europeană prin Noile Orientări ale Politicii de Coeziune 2007-2013.

Programul Operațional Regional va fi finanțat în perioada 2007 - 2013 din bugetul de stat și bugetele locale, fiind cofinanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR) - unul din Fondurile Structurale ale Uniunii Europene.

Cofinanțarea din Fondul European de Dezvoltare Regională poate ajunge până la 85% din alocarea financiară totală a Programului. Pentru **alocarea financiară și rata maximă a contribuției FEDR în cadrul Axei prioritare 1**, domeniul major de intervenție **1.2. „Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe**, vă rugăm consultați Secțiunea I.4 „Alocare financiară (orientativă)” din prezentul Ghid.

Textul integral al Programului Operațional Regional 2007-2013 este disponibil la următoarele adrese web: <http://www.inforegio.ro> și <http://www.mdrt.ro>.

1.2. Axa prioritară 1 - „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere”

Această axă prioritară are ca scop creșterea calității vieții și crearea, respectiv menținerea de locuri de muncă, prin reabilitarea infrastructurii urbane, îmbunătățirea serviciilor urbane, inclusiv a serviciilor sociale, precum și prin dezvoltarea structurilor de sprijinire a afacerilor și a antreprenoriatului.

Pentru a contribui la o dezvoltare teritorială echilibrată a țării și pentru a evita creșterea disparităților interne, investițiile vor fi concentrate în acele orașe care acționează ca poli regionali și/ sau locali de creștere și iradiază dezvoltare în zonele adiacente, acordând prioritate polilor de creștere localizați în regiunile și județele cu un nivel de dezvoltare mai scăzut în termeni de PIB și șomaj.

Concentrarea populației, a activităților economice și culturale în orașe și rolul acestora ca noduri de transport justifică concentrarea investițiilor în regenerarea fizică, îmbunătățirea mediului antreprenorial, a calității mediului și a serviciilor sociale în zonele urbane.

De aceea, este esențială sprijinirea orașelor, pentru ca acestea să-și îndeplinească funcțiile urbane, mai ales în cazul acelor orașe polarizatoare, care au legături intense cu arealele înconjurătoare, a căror dezvoltare este dependentă de aceste orașe. În același timp, nivelul de dezvoltare al unei regiuni este direct influențat de nivelul de dezvoltare al orașelor mari, prin multitudinea de funcții de grad superior pe care acestea le îndeplinesc, acestea acționând ca centre de creștere.

În cadrul Axei prioritare 1 există două domenii majore de intervenție:

1.1. Planuri integrate de dezvoltare urbană

În cadrul acestui domeniu major de intervenție sunt prevăzute trei sub-domenii, în funcție de tipul beneficiarilor de finanțare nerambursabilă, respectiv:

- **poli de creștere**, reprezentați de șapte mari centre urbane (Iași, Constanța, Ploiești, Craiova, Timișoara, Cluj-Napoca și Brașov) și arealele de influență ale acestora,
- **poli de dezvoltare urbană**, reprezentați de municipiile Arad, Baia Mare, Bacău, Brăila, Galați, Deva, Oradea, Pitești, Râmnicu-Vâlcea, Satu Mare, Sibiu, Suceava, Târgu Mureș.

Polii de creștere și polii de dezvoltare urbană au fost desemnați prin HG nr.998/2008 pentru desemnarea polilor naționali de creștere în care se realizează cu prioritate investiții din programele cu finanțare comunitară și națională¹, cu modificările și completările ulterioare.

- **centre urbane**, reprezentate de orașe/municipii cu peste 10.000 de locuitori, altele decât polii de creștere și polii de dezvoltare urbană.

1.2. Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe

În cadrul acestui domeniu de intervenție sunt finanțate investiții pentru creșterea eficienței energetice a **blocurilor de locuințe**.

Atenție! Prezentul Ghid este valabil pentru domeniul major de intervenție 1.2. „Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe”. Ghidul se adresează solicitanților din categoria unităților administrativ-teritoriale (autoritate a administrației publice locale, APL), la nivel de municipiu reședință de județ, potrivit legii, sau sector al municipiului București, definite conform Legii administrației publice locale nr. 215/2001, cu modificările și completările ulterioare

¹ Publicată în M.Of.nr.641/08.09.2008

I.3. Domeniul major de intervenție 1.2 - „Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe”

Obiectivul acestui domeniu major de intervenție îl reprezintă crearea/menținerea de locuri de muncă și promovarea coeziunii sociale, prin sprijinirea îmbunătățirii eficienței energetice a blocurilor de locuințe din România, în conformitate cu obiectivele Strategiei Europa 2020, ceea ce va conduce la creșterea/menținerea ratei de ocupare a forței de muncă, consum redus de energie și limitarea emisiilor de gaze cu efect de seră.

Sectorul construcțiilor este la nivel mondial un consumator major de energie și un generator major de gaze cu efect de seră. În UE, aproximativ 40% din energie este consumată în acest sector. Din acest motiv, îmbunătățirea eficienței energetice a clădirilor este un obiectiv important la nivelul politicilor UE. O proporție însemnată de energie consumată în clădirile rezidențiale este pentru încălzire. Acest lucru este observat în special în multe țări UE-12, inclusiv în România, datorită unui stoc de locuințe construite fără protecție termică în perioada comunistă, mai ales în formă de blocuri de locuințe.

Clădirile rezidențiale domina totalul clădirilor din România, reprezentând aproximativ 95,4% din totalul clădirilor. Clădirile rezidențiale existente sunt, în general, vechi (peste jumătate din clădirile rezidențiale au fost construite înainte de anul 1970). Aceste clădiri au proprietăți termice scăzute - cu cerințele anuale medii pentru încălzire cuprinse între 137-220 kWh/m². Consumul de energie termică pentru încălzire și apă caldă menajeră în gospodării reprezintă aproximativ 80% din consumul de energie în clădiri. În medie, potențialul de economisire a energiei în clădirile rezidențiale este estimat la aproximativ 38%, care ar putea fi tradus în economii semnificative de combustibil convențional. Este de asemenea important să fie menționat și faptul că în clădirile din România consumul specific de căldură și apă caldă menajeră este dublu față de cele din Europa de Vest, și, prin urmare, există o rată ridicată de emisii de poluare.

Cele mai multe locuințe au fost trecute în proprietate privată începând cu anul 1995 (un proces care a început după 1989). La data de 31 decembrie 2009, în proprietatea statului mai erau doar 3,2% din locuințe în mediul urban și doar 1,2% în zonele rurale (comunele). Majoritatea locuințelor noi în România sunt construite cu resurse private și sunt în proprietate privată. Aproximativ 95% din locuințele din România sunt ocupate de proprietari, astfel încât majoritatea gospodăriilor acționează simultan ca proprietari și utilizatori.

Îmbunătățirea eficienței energetice în clădirile rezidențiale contribuie la crearea și menținerea de locuri de muncă, cu efect asupra contracarării recesiunii economice, prin impulsivitatea industriei de construcții, precum și a industriilor conexe extrem de afectate de criza economică.

Investițiile în eficiența energetică a blocurilor de locuințe vor contribui la reducerea sărăciei energetice (*fuel poverty*) în România, prin reducerea costurilor cu încălzirea populației, în special a celor cu venituri reduse, ceea ce va ajuta la îmbunătățirea puterii de cumpărare a categoriilor sociale defavorizate. Acest domeniu major de intervenție va contribui la coeziunea socială, acordând o atenție deosebită grupurilor vulnerabile ale populației cu venituri mici. În acest sens, s-a stabilit un mecanism de selecție a blocurilor de locuințe ce vor fi reabilitate termic, pentru ca această categorie de populație să beneficieze cu precădere de implementarea investițiilor. În plus, ratele de co-finanțare sunt stabilite în conformitate cu capacitatea și disponibilitatea populației pentru a co-finanța astfel de investiții.

Implementarea măsurilor de eficiență energetică în blocurile de locuințe va duce la îmbunătățirea condițiilor de viață ale populației, prin:

- Îmbunătățirea condițiilor de confort interior;
- Reducerea consumurilor energetice;
- Reducerea costurilor de întreținere pentru încălzire și apă caldă menajeră;
- Reducerea emisiilor poluante generate de producerea, transportul și consumul de energie.

conducand la utilizarea eficienta a resurselor de energie, în conformitate cu Strategia Europa 2020.

Conform legii 230/2007 privind infiintarea asociațiilor de proprietari, termenul „bloc de locuințe” este definit “cladire-bloc de locuinte-condominiu - proprietatea imobiliară formată din proprietăți individuale definite, apartamente sau spații cu altă destinație decât aceea de locuințe și proprietatea comună indiviză. Poate fi definit condominiu și un tronson cu una sau mai multe scări, din cadrul clădirii de locuit, în condițiile în care se poate delimita proprietatea comună”,.

Atenție! In acceptiunea acestui Ghid, termenul „bloc de locuinte” (bloc) va fi definit: cladire-bloc de locuinte-condominiu - proprietatea imobiliară formată din proprietăți individuale definite, apartamente sau spații cu altă destinație decât aceea de locuințe și proprietatea comună indiviză. Dacă un bloc de locuințe are mai multe scări sau tronsoane, având una sau mai multe Asociații de proprietari, toate acestea vor trebui sa facă parte dintr-un singur proiect. Astfel, nu se acceptă reabilitarea termică parțială a unui bloc format din mai multe scări sau tronsoane; se va proceda la reabilitarea tuturor scărilor/tronsoanelor componente, care vor forma un proiect pentru respectivul bloc în totalitatea sa, în vederea asigurării unei soluții tehnice unitare pe întreaga construcție, inclusiv din punct de vedere al aspectului și cromaticii anvelopei blocului.

Proiectele care vor fi finanțate prin intermediul Axei prioritare 1, domeniul major de intervenție 1.2 al Axei 1 POR trebuie să fie grupate într-o cerere de finanțare, să fie depuse de unități administrativ-teritoriale (autoritate a administrației publice locale, APL), la nivel de municipiu reședință de județ, potrivit legii, sau sector al municipiului București, și să propună măsuri de creștere a eficienței energetice din categoriile de activități eligibile menționate în secțiunea II.1.2 Eligibilitatea proiectului din prezentul Ghid.

Astfel, o cerere de finanțare poate include un numar de blocuri, fiecare dintre acestea constituind un „proiect”. O cerere de finanțare poate cuprinde mai multe proiecte grupate în funcție de aceeași rată de cofinanțare a Asociațiilor de Proprietari. O astfel de cerere de finanțare trebuie să se încadreze în limitele valorii minime de 1.700.000 lei (inclusiv TVA) și limitele valorii maxime de 46.000.000 lei (inclusiv TVA).

Se recomandă ca, pe cat posibil, să se grupeze proiectele din cadrul unei cereri de finanțare în incinte adiacente, astfel încât reabilitarea să fie cât mai eficientă și să afecteze cat mai puțin spațiile verzi.

Atenție! În cadrul DMI 1.2, Axa 1, POR, o unitate administrativ teritoriala poate depune mai multe cereri de finanțare, cu respectarea prevederilor Ghidului solicitantului, fără a depăși limita de 35% din alocarea financiară (FEDR + buget de stat) aferentă regiunii respective. Atragem atenția potențialilor solicitanți că, având în vedere timpul scurt rămas pentru a contracta fondurile disponibile pe acest domeniu, după data de 30.05.2013 AM POR va proceda la analiza situației cererilor de finanțare depuse pe fiecare regiune de fiecare municipiu reședință de județ sau sector al Municipiului București, putând dispune realocarea fondurilor necontractate în cadrul regiunii, dacă va fi cazul.

Pentru Axa prioritară 1, domeniul major de intervenție 1.2 sunt prevăzuți, în cadrul Programului Operațional Regional, următorii indicatori de rezultat, pentru monitorizarea și evaluarea programului:

Indicator de realizare imediată	Unitate de măsură	Ținta pentru 2015
Apartamente reabilitate pentru creșterea eficienței energetice	Nr.	46.920
Indicatori de rezultat	Unitate de măsură	Ținta pentru 2015
Economia de energie totală după reabilitare termică	GWh/an	256
Indicatori de mediu, urmăriți la nivel de program, conform Evaluării Strategice de Mediu (pot face		

Acești indicatori vor fi luați în calcul de către solicitant în completarea cererii de finanțare, la care se vor adauga, ulterior semnării contractelor de lucrări, locurile de muncă create sau menținute. În acest fel se va evidenția contribuția acestora la atingerea obiectivelor specifice ale axei prioritare/domeniului major de intervenție (a se vedea Formularul A Cererea de Finanțare, secțiunea 3.5).

I.4. Alocare financiară (orientativă)

Alocarea financiară orientativă pentru Programul Operațional Regional 2007 - 2013 este de 4.568,34 milioane euro, din care 3.726,02 milioane euro din Fondul European pentru Dezvoltare Regională (FEDR), restul reprezentând fonduri publice naționale (Buget de stat). Din totalul fondurilor alocate pentru Programul Operațional Regional, alocarea financiară pentru axa prioritară 1 „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere” este de 1.391,171 milioane euro, din care 1.117,806 milioane Euro din FEDR și 273,365 milioane euro co-finanțare națională.

Alocarea financiară (**FEDR + Buget de stat**, reprezentând 60% din valoarea eligibilă) pentru domeniul major de intervenție 1.2 „Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe” pentru perioada 2007-2013 este de **182,40 milioane euro**, fiind **repartizată pe cele 8 regiuni de dezvoltare în mod egal**.

Astfel, alocarea financiară ce revine fiecărei regiuni este de **22,80 milioane euro** (FEDR + Buget de stat, reprezentând 60% din valoarea eligibilă).

Un beneficiar (un municipiu reședință de județ sau un sector al Municipiului București) nu poate primi finanțare nerambursabilă decât în limita de 35% din alocarea financiară (FEDR + buget de stat) aferentă regiunii respective. Totuși, menționăm că, după data de 30.05.2013, AM POR va proceda la analiza situației cererilor de finanțare depuse pe fiecare regiune, putând dispune realocarea fondurilor necontractate în cadrul regiunii, dacă va fi cazul.

I.5. Contribuția financiară a solicitantului

Ratele de co-finanțare aplicabile pentru cheltuielile eligibile sunt:

- 60% din cheltuielile eligibile ale proiectelor - Fondul European de Dezvoltare Regională și bugetul de stat, în proporție de 82% FEDR, respectiv 18% buget de stat;
- 40% din cheltuielile eligibile ale proiectelor - Autoritatea Publică Locală și Asociația de proprietari.

Ratele de co-finanțare ale autorităților publice locale și asociațiilor de proprietari (privind cheltuielile eligibile) vor fi modulate în funcție de proporția în clădire a familiilor cu venituri reduse:

- 30% contribuția unității administrativ teritoriale (UAT) și 10% contribuția asociației de proprietari (AP), în condițiile în care mai mult de 50% dintre familiile - proprietari (de apartamente - locuințe) din bloc au un venit mediu lunar net pe membru de familie sub 150 Euro;
- 20% contribuția unității administrativ teritoriale și 20% contribuția asociației de proprietari, în condițiile în care mai mult de 50% dintre familiile - proprietari (de apartamente - locuințe) din bloc au un venit mediu lunar net pe membru de familie sub 350 Euro;

- *10% contribuția unității administrativ teritoriale și 30% contribuția asociației de proprietari*, în condițiile în care mai mult de 50% dintre familiile - proprietari (de apartamente - locuințe) din bloc au un venit mediu lunar net pe membru de familie sub 500 Euro.

În sensul Ghidului solicitantului

- **familia** este definită ca soțul, soția și copiii aflați în întreținerea acestora, conform dispozițiilor art. 258 din Codul civil;
- **venitul mediu lunar net** pe membru de familie se calculează ca medie aritmetică a veniturilor nete ale membrilor familiei proprietarului, în anul fiscal anterior depunerii cererii de finanțare la ADR, din care se vor exclude: alocații de stat pentru copii, burse de studii și sociale sau alte subvenții pentru elevi acordate în baza unor acte normative. **Excepție fac cererile de finanțare depuse în intervalul ianuarie - aprilie 2013**, interval în care nu sunt disponibile fișele fiscale pentru anul 2012; în acest caz, se pot folosi veniturile din anul 2011 și cursul de schimb mediu anual al BNR pentru euro, aferent anului calendaristic 2012. Dacă sunt mai mulți co-proprietari ai aceluiași apartament, se va utiliza formula prevăzută în Modelul D - Declarația de venit, anexat la ghidul solicitantului;
- **proprietar** este definit ca titularul dreptului de a poseda, folosi și dispune de locuință în mod exclusiv, absolut și perpetuu, în limitele stabilite de lege, conform dispozițiilor art. 555 din Codul civil
- **cursul** la care se calculează încadrarea în intervalul menționat este cursul de schimb mediu anual al BNR pentru euro, aferent anului calendaristic anterior depunerii cererii de finanțare la Organismul Intermediar al ADR.

În vederea determinării procentului reprezentat de familiile - proprietari (de apartamente - locuințe) din bloc care au un venit mediu lunar net pe membru de familie, în anul fiscal anterior depunerii cererii de finanțare la ADR, sub unul din cele 3 praguri, se vor utiliza instrucțiunile de completare a Tabelului proprietarilor (Modelul C, anexat la ghidul solicitantului).

UAT în calitate de solicitant are obligația de a asigura resursele financiare pentru acoperirea tuturor cheltuielilor aferente proiectelor ce compun cererea de finanțare, în condițiile rambursării a maxim 60% din cheltuielile eligibile din FEDR și de la bugetul de stat, respectiv recuperării ulterioare a cotei-părți ce revine fiecărei asociații de proprietari din valoarea proiectului respectiv (**cheltuieli eligibile și neeligibile**).

Cheltuielile eligibile aferente DMI 1.2, Axa 1 POR sunt detaliate în ordinul de cheltuieli eligibile aferent domeniului major de intervenție.

Cheltuielile neeligibile pot fi de două feluri:

- cheltuieli neeligibile, în sensul că activitățile respective nu generează cheltuieli eligibile conform Ordinului de cheltuieli eligibile aferent DMI 1.2, Axa 1, POR (ex - cheltuieli diverse și neprevăzute, cheltuieli cu lucrări de reparații privind elementele de construcție care prezintă potențial pericol de desprindere, etc.). Pentru a calcula contribuția UAT, respectiv a AP la aceste cheltuieli, vor fi aplicate proporțional aceleași rate de co-finanțare cu cele aferente cheltuielilor eligibile, menționate mai sus.
- cheltuieli neeligibile datorită destinației spațiului în proprietate (spațiile comerciale, inclusiv apartamentele cu altă destinație decât locuință). Pentru aceste spații, proprietarii lor vor suporta în proporție de 100% cheltuielile privind lucrările de construcții și instalații ce revin spațiilor respective, conform cotei-părți din proprietatea comuna aferentă aplicată valorii totale a lucrărilor de construcții și instalații din devizul general al proiectului.

Modalitățile privind recuperarea sumelor plătite de către UAT aferente contribuției asociației de proprietari la cheltuielile eligibile sau neeligibile, după caz, se vor stabili de comun acord între autoritatea publică locală și asociația de proprietari, fiind incluse în contractul dintre UAT și AP (a se vedea Modelul B - Contract, anexat la Ghidul solicitantului).

Pentru spațiile cu altă destinație decât cea de locuință (apartamente transformate în sedii de firmă, spații comerciale etc) - proprietarul suportă integral costul lucrărilor de construcții și instalații aferente acelor spații, conform mecanismului descris mai sus. Prin **excepție**, dacă blocul a fost construit cu spații comerciale la parter, iar proprietarii acestor spații nu sunt de acord cu reabilitarea termică a acestora, se poate depune un proiect pentru reabilitarea blocului fără spațiile comerciale de la parter.

În vederea implementării eficiente și în termenul prevăzut pentru finalizarea investițiilor (31.07.2015) finanțate în cadrul acestui domeniu major de intervenție, Autoritatea de Management pentru Programul Operațional Regional are în vedere dezvoltarea unor mecanisme de finanțare a contribuției unităților administrativ-teritoriale și asociațiilor de proprietari, prin sprijinul unor instituții financiare internaționale.

Secțiunea II. Reguli și condiții ale procesului de selecție și contractare

În această secțiune sunt prezentate:

II.1 Criteriile privind conformitatea administrativa si eligibilitatea, care vor fi aplicate fiecărui solicitant si fiecarei cereri de finanțare aferente proiectelor pentru care se solicită finanțare în cadrul Axei prioritare 1 a POR, Domeniul major de intervenție 1.2 „Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe”

II.2 Regulile de depunere a cererilor de finanțare aferente proiectelor pentru care se solicită finanțare în cadrul Axei prioritare 1 a POR, Domeniul major de intervenție 1.2 „Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe”

II.3 Etapele procesului de selecție a cererilor de finanțare aferente proiectelor pentru care se solicită finanțare în cadrul Axei prioritare 1 a POR, Domeniul major de intervenție 1.2 „Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe”

II. 4 Contractarea cererilor de finanțare aferente proiectelor pentru care se solicită finanțare în cadrul Axei prioritare 1 a POR, Domeniul major de intervenție 1.2 „Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe”.

II.1 Criterii privind conformitatea administrativa si eligibilitatea

ATENȚIE! Pentru verificarea acestor criterii se vor folosi grilele atasate prezentului Ghid al solicitantului.

II.1.1 Conformitatea administrativa si eligibilitatea solicitantului

Solicitantul eligibil, în sensul prezentului ghid, reprezintă entitatea care îndeplinește cumulativ criteriile enumerate si prezentate în cadrul prezentului capitol:

1) Forma de constituire a solicitantului

Unitate administrativ-teritorială (autoritate a administrației publice locale, APL), la nivel de municipiu reședință de județ, potrivit legii, sau sector al municipiului București, definită conform Legii administrației publice locale nr. 215/2001, cu modificările și completările ulterioare.

2) (dacă este cazul) Actul de împuternicire este atașat

3) Solicitantul îndeplinește condițiile de eligibilitate, respectiv solicitantul **NU** se încadrează în niciuna din situațiile de mai jos:

3.1. Se află, din punct de vedere al obligațiilor de plată restante la bugetele publice, într-una din situațiile de mai jos:

- a) obligațiile de plată nete depășesc 1/12 din totalul obligațiilor datorate în ultimele 12 luni, conform certificatului de atestare fiscală emis de Agenția Națională de Administrare Fiscală;
- b) obligațiile de plată depășesc 1/6 din totalul obligațiilor datorate în ultimul semestru, conform certificatului de atestare fiscală emis de autoritățile administrației publice locale.”

3.2. Solicitantul nu poate participa la depunerea de propuneri de proiecte și nu poate deveni beneficiar de finanțare nerambursabilă, dacă se încadrează în una din următoarele situații:

- a) se află în stare de faliment/ insolvență sau fac obiectul unei proceduri de lichidare sau de administrare judiciară, au încheiat acorduri cu creditorii, și-a suspendat activitatea economică sau face obiectul unei proceduri în urma acestor situații sau se află în situații similare în urma unei proceduri de aceeași natură prevăzute de legislația sau de reglementările naționale;
- b) reprezentantul legal a suferit condamnări definitive ca urmare a încălcării conduitei profesionale, decizie formulată de o autoritate de judecată având forță de res judicata;
- c) reprezentantul legal a fost subiectul unei judecări de tip res judicata pentru fraudă, corupție, implicarea în organizații criminale sau în alte activități ilegale, în detrimentul intereselor financiare ale Uniunii Europene;
- d) în urma unei proceduri de acordare a unei finanțări nerambursabile, din fonduri publice comunitare și/sau naționale, a fost găsit vinovat printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, de încălcarea contractului din cauza nerespectării obligațiilor contractuale. Solicitantul găsit vinovat printr-o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă, de încălcarea unuia sau mai multor contracte finanțate din fonduri publice comunitare și/sau naționale din cauza nerespectării obligațiilor contractuale va putea să depună cereri de finanțare pentru a fi finanțate prin POR, cu condiția achitării acestui debit precum și a penalităților aferente și să facă dovada achitării acestora, precum și a îndeplinirii, la momentul depunerii cererii de finanțare, a oricăror măsuri stabilite în sarcina sa de către instanța judecătorească.
- e) în cazul solicitantului pentru care au fost stabilite debite în sarcina sa ca urmare a măsurilor legale întreprinse de autoritatea de management, acesta va putea depune cereri de finanțare prin POR în următoarele situații:
 - ✓ recunoaște debitul stabilit în sarcina sa de autoritatea de management și îl achită integral, atașând dovezi în acest sens;
 - ✓ recunoaște debitul stabilit în sarcina sa de autoritatea de management și își exprimă acordul cu privire la stingerea acestuia din valoarea cererilor de rambursare ulterioare cu condiția ca sumele care urmează a fi rambursate să acopere valoarea debitului, atașând dovezi în acest sens.

Atenție! Cerințele de mai sus vor face obiectul **Declarației de eligibilitate** (vezi Formular B „Declarație de eligibilitate”) care se va anexa la Cererea de finanțare.

4) Solicitantul a încheiat un contract cu asociația/asociațiile de proprietari pentru depunerea și derularea proiectelor

5) (dacă este cazul) Dovada recunoașterii, respectiv achitării debitelor precum și a penalităților aferente altor contracte finanțate din fonduri publice comunitare și/sau naționale este atașată (a se vedea punctul 3.2 de mai sus).

6) Solicitantul are capacitatea de a implementa proiectele care fac obiectul cererii de finanțare

- **Capacitate operațională**, dovedită prin capacitatea de a asigura resurse , inclusiv umane, adecvate și suficiente. Solicitantul va anexa la formularul Cererii de finanțare: **CV-urile** membrilor echipei interne de proiect și/sau **fișa de post** aferentă fiecărui membru.

Echipa de management intern a solicitantului va cuprinde minim următoarele categorii :

- manager proiect
- responsabil achizitii publice
- responsabil tehnic
- responsabil financiar.

UAT, in calitate de solicitant al finantarii si responsabil cu desfasurarea tuturor activitatilor din contractul de finantare, poate implica si alti experti ai institutiei in implementarea proiectelor, precum arhitecți, ingineri construcții civile, ingineri instalatii pentru construcții, juristi, etc.

Atenție! CV-urile vor fi completate conform modelului comun european de curriculum vitae. Instrucțiuni referitoare la modul de completare a CV-ului sunt disponibile la adresa : <http://www.europass-ro.ro>.

Un exemplu pentru completarea CV-ului poate fi descărcat de la adresa : http://europass.cedefop.europa.eu/img/dynamic/c1345/type.FileContent.file/CVInstructions_ro_RO.pdf.

În situația în care solicitantul va considera necesară contractarea unor **servicii de management extern al proiectului**, acesta va prezenta la pct. 2.2 din formularul Cererii de finanțare:

- activitățile de management al proiectului ce vor face obiectul contractului de servicii de management, precum și fișele de post corespunzătoare membrilor echipei de management extern, **cu obligativitatea verificării ca atribuțiile celor 2 echipe de proiect să nu se suprapună;**
 - modul în care solicitantul și persoanele angajate ale acestuia vor verifica/monitoriza activitatea contractorului care va furniza servicii de management al proiectului.
- **Capacitate financiară** de a asigura resursele (inclusiv contribuția proprie în proiect) necesare derulării activităților prevăzute în cererea de finanțare, până la obținerea rambursării cheltuielilor eligibile din FEDR și bugetul de stat, respectiv recuperarea sumelor reprezentând contribuția asociațiilor de proprietari la cheltuielile eligibile, precum și la cheltuielile neeligibile dacă este cazul.

Solicitantul va anexa la formularul Cererii de finanțare: **Declarația de angajament** (conform Formularului C „Declarație de angajament” atașat la prezentul Ghid), **Hotărârea** de aprobare a documentației tehnico-economice și a cheltuielilor legate de proiect, **Contractul** încheiat cu Asociația de proprietari, **Certificatul de atestare fiscală** privind îndeplinirea obligațiilor de plată a impozitelor și taxelor către bugetul general consolidat, precum și **Certificatul fiscal** privind impozitele și taxele locale.

7) În procesul de pregătire, contractare și implementare a contractului de finanțare, solicitantul a respectat și va respecta:

- legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul egalității de șanse
- legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul construcțiilor, dezvoltării durabile și performanței energetice a cladirilor
- legislația națională și comunitară aplicabilă în domeniul achizițiilor publice.

A se vedea Formular C Declarația de angajament, care se va anexa la Cererea de finanțare.

8) Solicitantul va verifica respectarea de către asociațiile de proprietari a obligației de întreținere a infrastructurii create/ reabilitate/ amenajate/ modernizate, pe o perioadă de cel puțin 5 ani după finalizarea/ darea în exploatare, conform contractului dintre UAT și acestea

A se vedea Formular C Declarația de angajament

II.1.2 Conformitatea administrativă și eligibilitatea cererii de finanțare și a proiectelor individuale ce o compun

În accepțiunea acestui Ghid, termenul „bloc” se consideră a fi definit: clădire-bloc de locuințe-condominiu - proprietatea imobiliară formată din proprietăți individuale definite, apartamente sau spații cu altă destinație decât aceea de locuințe și proprietatea comună indiviză. Dacă un bloc de locuințe are mai multe scări sau tronsoane, având una sau mai multe Asociații de proprietari, toate acestea vor trebui să facă parte dintr-un singur proiect per bloc, **în vederea asigurării unei soluții tehnice unitare pe întreaga construcție, inclusiv din punct de vedere al aspectului și cromaticii anvelopei blocului.**

O cerere de finanțare poate include un număr de blocuri, fiecare dintre acestea constituind un „proiect”. Astfel, o cerere de finanțare poate cuprinde unul sau mai multe proiecte, în limitele minime și maxime ale valorilor totale ale proiectelor, respectiv 1.700.000 - 46.000.000 lei inclusiv TVA pentru o cerere de finanțare, așa după cum se va vedea mai jos în cadrul acestei secțiuni.

O UAT care se încadrează în condițiile de eligibilitate prevăzute în secțiunea anterioară poate depune mai multe cereri de finanțare, conform regulilor expuse în acest ghid.

ATENȚIE! Toate criteriile de verificare a unui proiect trebuie să primească decizia „DA” pentru ca proiectul să fie considerat eligibil și conform. (A se vedea și secțiunea II.3 Etapele procesului de selecție privind posibilitatea de solicitare clarificări asupra documentației depuse)

Un proiect propus prin cererea de finanțare poate fi considerat **eligibil și conform** în cadrul POR, adică poate fi co-finanțat din Fondul European de Dezvoltare Regională (FEDR), dacă **îndeplinește cumulativ** următoarele criterii (pentru toate criteriile de mai jos se decide cu „DA” sau „NU” conformitatea cu criteriul respectiv)

1) Proiectul se încadrează în categoria de lucrări privind reabilitarea termică a blocurilor de locuințe eligibile ale Axei prioritare 1, domeniul major de intervenție 1.2 „Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe”

În cadrul acestui domeniu, sunt eligibile următoarele categorii de lucrări de reabilitare termică a blocului:

A. Lucrări de reabilitare termică a anvelopei

B. Lucrări de reabilitare a sistemului de încălzire

ATENȚIE! Pentru a fi eligibil, un proiect trebuie să propună obligatoriu intervenții din categoria A însoțite, după caz, de lucrări din categoria B menționate mai jos, în funcție de măsurile propuse prin auditul energetic, din care să rezulte reducerea cu minim 40% a consumului de energie pentru încălzire.

Detalierea tipului de cheltuieli eligibile aferente lucrărilor care urmează să fie executate în cadrul celor 2 categorii de lucrări de intervenție se va face în cadrul Ordinului de cheltuieli eligibile aferent acestui domeniu major de intervenție.

A. Lucrări de reabilitare termică a anvelopei

- a) izolarea termică a părții opace a fațadelor;
- b) înlocuirea tâmplăriei exterioare existente, inclusiv a celei aferente accesului în bloc, cu tâmplărie termoizolantă (partea vitrată); tâmplăria trebuie dotată cu dispozitive/fante/grile pentru aerisirea controlată a spațiilor ocupate și evitarea apariției condensului pe elementele de anvelopă;
- c) închiderea balcoanelor și/sau a logiilor cu tâmplărie termoizolantă, inclusiv izolarea termică a parapetilor;
- d) termo-hidroizolarea acoperisului tip terasă, respectiv izolarea termică a planșeului peste ultimul nivel în cazul existenței șarpantei (hidroizolarea terasei nu este eligibilă fără termoizolarea acesteia);
- e) izolarea termică a planșeului peste subsol, în cazul în care prin proiectarea blocului sunt prevăzute apartamente la parter.

B. Lucrări de reabilitare a sistemului de încălzire

- f) repararea/ refacerea instalației de distribuție a agentului termic pentru încălzire și apă caldă menajeră din subsol/ canal termic, inclusiv izolarea termică a conductelor de distribuție, cuprinse între punctul de racord și planșeul peste subsol/ canal termic al blocului /;
- g) montarea robinetelor cu cap termostatic la radiatoare și a robinetelor de presiune diferențială la baza coloanelor de încălzire;

- h) repararea/ înlocuirea cazanului si/sau arzătorului din centrala termică de bloc/scară, fara schimbarea tipului de combustibil.

Sunt eligibile si urmatoarele categorii secundare de lucrari

a) **activitățile conexe** privind elementele nestructurale ale clădirii (lucrări de demontare a instalațiilor și a echipamentelor montate aparent pe fațadele/terasa blocului de locuințe, precum și remontarea acestora după efectuarea lucrărilor de izolare termică - i.e. sistemele de ventilare a apartamentelor, sistemul de colectare a apelor meteorice, etc.), respectiv

b) **lucrările de reparații** la fațada - parte opacă, la balcoane/logii și/sau la acoperisul tip terasă/șarpantă (elementele de construcție care prezintă potențial pericol de desprindere și/sau afectează funcționalitatea blocului de locuințe, inclusiv refacerea în zonele de intervenție),

Toate lucrarile trebuie sa fie fundamentate, după caz, în raportul de expertiză tehnică si/sau raportul de audit energetic, apoi se detaliază în proiectul tehnic și detaliile de execuție.

NOTA: *Lucrările similare care au fost efectuate deja in regie proprie de proprietari (de ex. înlocuirea tâmplăriei exterioare), care au proprietăți tehnice similare sau superioare celor propuse prin proiectul de reabilitare termică a unui bloc, se identifică și se elimină din devizul proiectului, iar contribuția proprietarilor respectivi va fi diminuată cu suma reprezentând valoarea pe care ar fi trebuit s-o acopere proprietarul dacă ar fi fost executată lucrarea respectivă prin proiect.*

Atentie! Eligibilitatea unei lucrari, conform listei de mai sus, nu implica automat eligibilitatea cheltuielilor aferente. Pentru a verifica eligibilitatea cheltuielilor, se va consulta Ordinul de cheltuieli eligibile aferent acestui domeniu major de intervenție.

2) Blocul este construit in baza unor **proiecte elaborate in perioada 1950 – 1990**

A se vedea Declaratia de eligibilitate, cu indicarea documentului suport care certifica acest criteriu.

Astfel, se va prezenta un extras al cartii tehnice a imobilului, fisa tehnica a imobilului sau orice alt document din care sa rezulte faptul ca blocul a fost construit in baza unui proiect tehnic elaborat in perioada 1950-1990.

3) **Regimul minim de inaltime** al blocului este P+3 (conform documentatiei tehnice)

4) E prezentat un **tabel cu toti proprietarii din bloc** in formatul obligatoriu anexat la Ghidul Solicitantului, din care sa rezulte rata de co-finanțare aplicabilă asociației/iilor de proprietari din bloc, în condițiile în care mai mult de **50% dintre familiile - proprietari din bloc au un venit net lunar mediu pe membru de familie sub unul dintre cele trei praguri menționate**. Din tabel trebuie sa rezulte obligatoriu acordul din partea a **2/3 din totalul proprietarilor de apartamente destinate locuirii** pentru lucrarile de interventii propuse prin proiect, **cu exceptia** situațiilor ce presupun interventii în toate apartamentele (vezi lucrări din categoria B, litera g) cand este necesar acordul tuturor proprietarilor, respectiv a apartamentelor si spatiilor cu alta destinatie decat cea de locuinta din bloc, cand este necesar acordul tuturor proprietarilor acestor spatii. Daca blocul a fost construit cu spatii comerciale la parter, iar proprietarii acestor spatii nu sunt de acord cu reabilitarea termica a acestora, se poate depune un proiect pentru reabilitarea blocului fara spatiile comerciale de la parter.

Atenție! Informațiile din Tabelul proprietarilor au la baza Declarațiile pe proprie răspundere ale acestora privind veniturile (a se vedea Modelul D atașat la Ghidul Solicitantului).

Modelul de Declarație este orientativ, iar Declarațiile nu se vor include ca anexă la cererea de finanțare în vederea depunerii la OI, ci se vor păstra de UAT la dosarul fiecărui proiect în vederea unor verificări ulterioare.

De asemenea, solicitarea de documente suport (doveditoare ale veniturilor membrilor familiilor proprietarilor, precum fișe fiscale, taloane de pensie, etc.) este responsabilitatea UAT, acesta păstrând aceste documente suport la dosarul proiectului (nu se vor include ca anexă la cererea de finanțare).

5) E/sunt prezentata/e **Hotararea/Hotărârile Adunarii Generale a Asociației/lor de Proprietari**, prin care se aprobă participarea la programul de reabilitare termică a blocului, indicatorii tehnico-economici ai proiectului – faza Proiect Tehnic, intervențiile / măsurile de reabilitare energetică a blocului, cota de cofinanțare și valoarea contribuției asociației/lor de proprietari –faza Proiect Tehnic, cu menționarea în clar a încadrării sub unul din pragurile stabilite în Ghidul solicitantului (150 Euro, 350 Euro SAU 500 Euro) în condițiile în care mai mult de 50% dintre familiile - proprietari din clădire au un venit mediu net lunar pe membru de familie sub acest parg. (tabelul de la punctul anterior va fi prezentat ca anexa justificativa la Hotararea/rile AG a Asociației/lor de Proprietari).

Atenție! Hotararea/rile Adunarii Generale a Asociației/lor de Proprietari (AGAP) din bloc se va/vor adopta cu respectarea Legii 230/2007 privind înființarea, organizarea și funcționarea asociațiilor de proprietari sau, după caz, a OUG 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, cu modificările și completările ulterioare.

6) **Contribuția minimă a Asociației/lor de proprietari** din bloc la valoarea eligibilă a proiectului se încadrează în ratele de co-finanțare prevăzute în secțiunea 1.5 *Contribuția financiară a solicitantului* din Ghidul solicitantului.

Atenție! În cazul în care într-un bloc sunt mai multe scări sau tronsoane cu mai multe Asociații de proprietari, în urma obținerii declarațiilor se va întocmi 1 tabel centralizator al proprietarilor la nivel de bloc, din care va rezulta o cotă de co-finanțare (10%, 20% sau 30%). Acea cotă de co-finanțare se va aplica tuturor scârilor sau tronsoanelor aceluși bloc și se va regăsi în toate Hotărârile AGAP din bloc.

7) Este prezentata **Hotărârea Consiliului local de aprobare a documentației tehnico-economice a proiectului**, inclusiv a indicatorilor tehnico-economici - faza PT.

8) Este/sunt prezentat/e **Contractul/ele încheiat/e** cu Asociația/ile cu Asociația de proprietari, în formatul prezentat în Modelul B la Ghid și completat corespunzător, inclusiv la *Capitolul IV Mecanismul de recuperare*, însoțit după caz de toate actele adiționale

9) Este prezentata **Expertiza tehnică a clădirii**, din care rezulta ca nu sunt necesare lucrări de consolidare/reparații care condiționează executarea proiectului de reabilitare termică

10) Este prezentat **Raportul de audit energetic** - inclusiv fișa de analiză termică și energetică a clădirii, respectiv certificatul de performanță energetică - care este elaborat în baza legislației în vigoare și este conform în baza grilei aferente incluse în Anexa G 1.3 la Ghid, din care să rezulte, prin măsurile propuse, **reducerea cu minim 40% a consumului de energie pentru încălzire și atingerea unui consum specific de energie pentru încălzire nu mai mare de:**

- 90 kWh/m²/an pentru zonele climatice I și II;
- 100 kWh/m²/an pentru zonele climatice III și IV.

11) Este prezentata **DALI**, care este elaborat în baza legislației în vigoare, este conform în baza grilei aferente incluse în Anexa G 1.4 la Ghid și prezintă soluțiile propuse în Raportul de audit energetic

12) Este prezentat **Proiectul tehnic, inclusiv Delatiile de Execuție**, elaborate în baza legislației în vigoare, este conform în baza grilei aferente incluse în Anexa G 1.5 la Ghid și prezintă scenariul dezvoltat în DALI

13) Este prezentata **Autorizația de construire** valabilă, în copie, pentru proiectul propus

14) Este prezentat **Actul administrativ al autorității competente pentru protecția mediului**, în copie, pentru proiectul propus

15) Este prezentat **Avizul Comisiei de Urbanism** pentru lucrarile propuse prin proiect, în copie

16) In cazul modificărilor de **soluție tehnică între DALI și PT**, există **avizul ISC și aprobarea beneficiarului pentru modificări**, în copie

17) **Durata de implementare** a activităților proiectului (perioada cuprinsă între data semnării contractului de finanțare și data finalizării ultimei activități prevăzute în cadrul proiectului) **nu depășește data de de 31.07.2015.**

18) Activitățile propuse spre finanțare în cadrul proiectului **nu au mai fost finanțate din fonduri publice în ultimii 5 ani** înainte de data depunerii cererii de finanțare și nu beneficiază de fonduri publice din alte surse de finanțare.

A se vedea Declarația de eligibilitate.

19) **Documentația tehnico-economică** a proiectului nu a fost elaborat(ă) / revizuit(ă) / reactualizat(ă) cu mai mult de 2 ani înainte de data depunerii cererii de finanțare, iar devizul general nu a fost actualizat cu mai mult de 12 luni înainte de data depunerii cererii de finanțare

20) Preturile unitare de referință ale lucrarilor de intervenție/activităților prevăzute la pct. 1 lit. A sau B propuse prin proiect se încadrează în **standardele de cost aferente**, aplicabile acestui domeniu major de intervenție, conform legislației în vigoare.

21) **Sunt respectate** de către proiectant, la elaborarea pe faze de proiectare a documentației tehnico-economice, **cerințele minime** prevăzute în Anexa 3 la ghidul solicitantului privind intervențiile propuse prin proiect.

Referitor la **Cererea de finanțare**, aceasta trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

22) Este prezentată **Hotărârea Consiliului local de aprobare a cererii de finanțare și a cheltuielilor aferente**

În hotărârea sus-menționată trebuie să fie incluse toate cheltuielile pe care solicitantul trebuie să le asigure pentru implementarea proiectelor din cadrul CF, în condițiile rambursării/decontării ulterioare a cheltuielilor eligibile din instrumente structurale, respectiv recuperării de la asociațiile de proprietari a cheltuielilor care le revin.

23) **Valoarea totală a proiectelor care compun Cererea de finanțare / declarate conforme și eligibile**, conform grilelor individuale atasate la Ghidul solicitantului, se încadrează în limitele financiare prevăzute, respectiv:

între 1.700.000 lei și 46.000.000 lei, inclusiv TVA

24) Toate proiectele care fac obiectul cererii de finanțare **se încadrează în aceeași rată de finanțare a cheltuielilor eligibile din partea asociațiilor de proprietari** (mai mult de 50% dintre familiile - proprietari din fiecare proiect au un venit mediu net lunar pe membru de familie sub același prag - 150 Euro, 350 Euro SAU 500 Euro).

Criteriile de eligibilitate a proiectelor se bazează pe prevederile:

- Programului Operațional Regional 2007 - 2013;

- Regulamentului Consiliului (CE) nr. 1605/2002 privind Regulamentul Financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene, cu modificările și completările ulterioare, și ale Regulamentului Comisiei Europene nr. 2342/2002 de stabilire a normelor detaliate privind punerea în aplicare a Regulamentului Consiliului nr. 1065/2002, cu modificările și completările ulterioare;
- Regulamentului Comisiei nr. 1628/2006 privind aplicarea Articolelor 87 și 88 din Tratat asupra ajutorului regional pentru investiții;
- Ordinului comun al ministrului dezvoltării regionale și turismului, al ministrului finanțelor publice și al ministrului afacerilor europene pentru aprobarea categoriilor de cheltuieli eligibile pentru domeniul major de intervenție 1.2 „**Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe**”.
- Prevederilor incluse în Documentul cadru de implementare, aprobat prin Ordinul comun al ministrului dezvoltării regionale și turismului și al ministrului afacerilor europene
- Regulamentul (CE) al Parlamentului European și al Consiliului nr. 397/2009 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 1080/2006 privind Fondul European de Dezvoltare Regională în ceea ce privește eligibilitatea investițiilor în domeniul eficienței energetice și al energiei regenerabile în locuințe.
- OUG nr. 64/ 2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență (publicată în MO nr. 413/ 17.06.2009) cu modificările și completările ulterioare și Normele metodologice de aplicare a OUG nr.64/2009 aprobate prin Hotărârea nr. 218 din 23 martie 2012.
- Hotărârea Guvernului nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare
- Hotărârea de Guvern nr. 1135 pentru modificarea și completarea HG 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale.

II.2 Regulile de depunere a cererilor de finanțare

Cererea de finanțare completă (împreună cu anexele) redactată într-un singur exemplar original complet, la care se adaugă în format electronic un exemplar complet al cererii de finanțare și al tuturor anexelor la cererea de finanțare, organizate pe fișiere cu nume relevante pe **CD-ROM**, vor fi trimise într-un colet sigilat prin poșta recomandată, curier, sau depuse personal, la sediul organismului intermediar al POR² din cadrul agenției pentru dezvoltare regională din regiunea unde se prevede implementarea proiectului.

Partea exterioară a coletului sigilat, corespunzător cererii de finanțare trebuie să poarte, în mod obligatoriu o etichetă cu următoarele informații:

Cerere de finanțare pentru Programul Operațional Regional 2007-2013

Axa prioritară 1 "Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbane de creștere"

Domeniul major de intervenție 1.2 „Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe”

Autoritatea de management Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului

Organism intermediar *denumirea Organismului intermediar la sediul căruia se depune cererea de finanțare (ADR ...)*

Solicitant *Denumirea și adresa sediului solicitantului*

Proiectul *Titlul și locul de implementare a proiectului (municipiul / sectorul, județul / Municipiul București)*

Cererile de finanțare trimise prin orice alte mijloace sau trimise la alte adrese vor fi respinse.

La depunere, fiecare Cerere de finanțare va primi un număr de înregistrare ce va fi comunicat de Organismul intermediar solicitantului (persoanei de contact a solicitantului). Cererile de finanțare vor primi un număr unic de înregistrare în Sistemul informatic unic de management - cod SMIS³, care va fi adus la cunoștința solicitantului odată cu rezultatul verificării conformității administrative și a eligibilității cererii de finanțare. Este obligatoriu să se menționeze numărul de înregistrare / codul SMIS al cererii de finanțare în orice corespondență purtată între solicitant și Organismul intermediar, referitor la cererea de finanțare respectivă.

Organismul intermediar va informa solicitantul în termenele procedurale cu privire la rezultatul obținut de cererea de finanțare în urma procesului selecție.

În cazul respingerii unei cereri de finanțare pe motiv de neconformitate administrativă / neeligibilitate, solicitantul va fi informat în detaliu asupra motivelor de respingere. În cazul respingerii cererii de finanțare, se recomandă luarea în considerare a motivelor de respingere, corectarea/ completarea cererii de finanțare și redepunerea acesteia. În acest caz, procesul de depunere și selecție va fi reluat în totalitate, cererea de finanțare va primi un nou cod unic de înregistrare etc.

Informații suplimentare pot fi solicitate organismelor intermediare - A se vedea [Anexa 1 „Datele de contact ale organismelor intermediare”](#).

Întrebările și răspunsurile care pot fi relevante și pentru alți potențiali solicitanți, vor fi publicate pe pagina web a programului - www.inforegio.ro.

În cadrul agenției pentru dezvoltare regională funcționează un help-desk (birou de informare), unde solicitanții pot fi asistați, în mod gratuit, în clarificarea unor aspecte legate de completarea și pregătirea cererii de finanțare.

² vezi Anexa 1: "Datele de contact ale Organismelor Intermediare"
³ Single Management Information System

II.3 Etapele procesului de selecție

Procesul de selecție pentru cererile de finanțare aferente proiectelor privind creșterea eficienței energetice depuse în cadrul Axei prioritare 1 a POR, Domeniul major de intervenție 1.2 „Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe” se va desfășura la sediul Organismului intermediar din regiunea de dezvoltare corespunzătoare.

Procesul de selecție a cererilor de finanțare se realizează într-o singură fază distinctă, respectiv **analiza conformității administrative și a eligibilității cererii de finanțare și a fiecărui proiect** pentru care se solicită finanțare în cadrul Axei prioritare 1 a POR, Domeniul major de intervenție 1.2 „Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe”.

În această etapă se va decide, prin „DA” sau „NU”, conformitatea și eligibilitatea fiecărui proiect din cadrul unei cereri de finanțare, respectiv conformitatea și eligibilitatea întregii cereri de finanțare.

ATENȚIE! Doar cererile de finanțare care au primit „DA” pentru conformitate și eligibilitate vor fi selectate, în ordinea depunerii, în limita alocării regionale pentru sub-domeniul 1.2 al Axei 1 POR și cu respectarea până pe 31.05.2012 a limitei de 35% din alocarea regională per solicitant.

CLARIFICĂRI

a) În etapele de verificare a proiectelor din cadrul unei cereri de finanțare pot apărea situații care necesită clarificări privind documentația depusă. În cadrul selecției pe DMI 1.2, Axa 1, POR se pot solicita clarificări o singură dată, care vor fi elaborate de comisia de selecție și transmise pe fax solicitantului de Organismului intermediar din cadrul ADR. Etapa în care se transmit clarificările va fi decisă de comisia de selecție.

b) Termenul de răspuns la clarificări va fi de minim 5 zile lucrătoare, respectiv maxim 10 zile lucrătoare de la confirmarea de primire pe fax. Dacă acest termen nu este respectat sau răspunsurile nu sunt corespunzătoare, proiectul / proiectele care au făcut obiectul solicitării de clarificări pot fi declarate neeligibile și neconforme, cu aplicarea paragrafului d).

c) Dacă se transmit clarificări care vizează aspecte din cererea de finanțare și anexele generale ale acesteia, iar răspunsurile sunt necorespunzătoare (parțial sau în totalitate), comisia de selecție poate decide, în funcție de gravitatea situației care a făcut necesare clarificările, declararea ca neeligibilă sau neconformă a cererii de finanțare sau poate accepta spre finanțare cererea cu recomandări. Acestea din urmă fac obiectul unei cereri de clarificări (unice) în faza de contractare, ulterior fazei de selecție.

d) Dacă unul sau mai multe proiecte din cadrul unei cereri de finanțare sunt declarate neeligibile și neconforme, dar restul proiectelor declarate eligibile și conforme se încadrează în limitele minime și maxime ale valorii totale, respectiv 1.700.000 lei și 46.000.000 lei, se poate decide ca respectiva cerere de finanțare să fie considerată eligibilă și acceptată spre finanțare, cu solicitarea revizuirii corespunzătoare a secțiunilor relevante din cererea de finanțare inițială. Solicitarea revizuirii se va face în faza de selecție (dacă nu a fost epuizată deja solicitarea de clarificări) în faza de contractare (dacă a fost epuizată cererea de clarificări în faza anterioară).

ATENȚIE! NU se acceptă completarea cererii de finanțare și a anexelor generale și specifice cu documente care trebuiau anexate în integritatea lor încă de la depunere.

i. Conformitatea administrativă și eligibilitatea cererii de finanțare și a proiectelor componente

Cererea de finanțare, precum și documentația depusă pentru fiecare proiect individual ce se va constitui în anexa la cererea de finanțare, vor face obiectul verificării, conform grilelor atasate prezentului ghid.

Verificarea va avea următoarele etape:

Etapa 1. Verificarea conformității administrative și eligibilității fiecărui proiect individual

Etapa 1.1 Verificarea conformității documentației tehnice aferente **fiecărui proiect individual**, în acest sens folosindu-se **grile separate (anexate la ghidul solicitantului)** pentru:

- Fișa de analiză termică și energetică (Grila G 1.1)
- Certificatul de performanță energetică (Grila G 1.2)
- Raportul de audit energetic (Grila G 1.3)
- Documentația de avizare pentru lucrări de intervenție (DALI) (Grila G 1.4)
- Proiectul tehnic (Grila G 1.5)

Etapa 1.2 Grilele privind conformitatea documentației tehnice aferente fiecărui proiect individual se vor atașa și vor fi baza pentru verificarea **conformității administrative și eligibilității respectivului proiect** în etapa 2 (Grila G.1 CAEP)

Etapa 2. Vizita la fața locului

ATENȚIE! Doar proiectele din cadrul unei cereri de finanțare, declarate conforme și eligibile în etapa 1 de mai sus, a căror valoare totală se încadrează în limitele minime și maxime ale unei cereri de finanțare - respectiv 1.700.000 lei și 46.000.000 lei, vor intra în etapa 2 Vizita la fața locului. În caz contrar (dacă o parte din proiectele componente au fost respinse în etapa 1, iar proiectele rămase nu se mai încadrează în limitele menționate), cererea de finanțare se respinge din această etapă.

Pentru proiectele care au trecut de etapa 1, reprezentantul Organismului intermediar și expertul tehnic independent vor verifica documentele privind conformitatea administrativă și eligibilitatea proiectelor, prin efectuarea unei vizite la fața locului la fiecare proiect.

Solicitantul va fi **notificat în scris, în ziua imediat următoare finalizării etapelor 1.1 și 1.2 de mai sus**, asupra **datei** de efectuare a vizitei la fața locului a reprezentanților OI și AM POR, precum și a **documentelor** pe care trebuie să le prezinte spre verificare, **în original**, cu ocazia vizitei.

Aceste documente pot fi - fără ca enumerarea să fie limitativă:

- Cartea tehnică a blocului, pentru fiecare proiect (în lipsa cartii tehnice a blocului sau a unui extras al acesteia, se poate prezenta fișa tehnică a blocului sau orice alt document suport din care să rezulte faptul că blocul a fost construit în baza unui proiect tehnic elaborat în perioada 1950-1990)
- Contractul/ele încheiat/e de UAT cu Asociația/ile de Proprietari, pentru fiecare proiect, însoțit/e dacă este cazul de actele adiționale prin care a/u fost modificate sau completate, pentru fiecare proiect
- Tabelul cu proprietarii blocului, pentru fiecare proiect
- Declarațiile pe proprie răspundere ale proprietarilor privind veniturile
- Hotărârea/ile Adunării Generale a Asociației/ilor de Proprietari, pentru fiecare proiect
- Hotărârea Consiliului local de aprobare a documentației tehnico-economice, inclusiv a indicatorilor tehnico-economici - faza PT, pentru fiecare proiect
- Hotărârea Consiliului local de aprobare a cererii de finanțare și a cheltuielilor aferente
- Autorizația de construire valabilă, pentru fiecare proiect
- Actul administrativ al autorității competente pentru protecția mediului
- Avizul Comisiei de Urbanism pentru lucrările propuse

- (dacă este cazul) decizia (deciziile) Consiliului Concurenței/ Comisiei Europene privind recuperarea ajutoarelor de stat, ordinul (ordinele) de recuperare al instanței judecătorești și dovada (dovezile) efectuării plății
- Avizul tehnic și/sau Acordul Inspectoratului de Stat în Construcții⁴, privind documentațiile tehnico-economice pentru obiectivele de investiții finanțate din fonduri publice.

Dacă unele din documentele depuse în anexă la cererea de finanțare au risc de a expira până la data vizitei, se recomandă efectuarea demersurilor pentru prelungirea valabilității acestora.

Experții care se vor deplasa la vizită vor consemna și alte aspecte relevante pentru fiecare proiect, precum regimul de înălțime, probleme evidente privind structura de rezistența a clădirii, etc.

Nota! Este posibilă solicitarea și verificarea unor documente suplimentare celor de mai sus, care se vor adauga în lista de verificare și vor fi notificate în timp util solicitantului de finanțare în vederea pregătirii lor.

Etapa 3. Centralizarea informațiilor și verificarea conformității administrative și eligibilității Cererii de finanțare și a proiectelor individuale incluse în cererea de finanțare, în acest sens utilizându-se grila comună cu mai multe secțiuni:

- o secțiune centralizatoare, reprezentând **Grila de verificare a conformității administrative și eligibilității Cererii de finanțare (Grila G.3 CAECF)**, incluzând **decizia finală** de acceptare sau nu spre finanțare, cu indicarea, dacă este cazul, a proiectelor neeligibile și neconforme, care se bazează pe informațiile din:
- un număr de secțiuni individuale, egal cu numărul proiectelor, reprezentând **Grile de verificare a conformității administrative și eligibilității fiecărui proiect (Grila G.1 CAEP)** care face obiectul analizei - la fiecare grila CAEP se anexează ca baza grilele de verificare a conformității documentației tehnice a respectivului proiect (**Grilele G 1.1, G 1.2, G 1.3, G 1.4 și G 1.5**);
- un număr de secțiuni individuale, egal cu numărul proiectelor declarate eligibile și conforme în etapa 1, reprezentând **Grile de verificare privind vizita la fața locului pentru fiecare proiect (Grilele G 2 VFL)**.

Verificarea conformității administrative și a eligibilității se va realiza de către un expert din cadrul Organismului Intermediar din cadrul Agenției pentru Dezvoltare Regională și de către un expert tehnic independent. Verificarea va urmări existența și forma cererii de finanțare și a anexelor, valabilitatea documentelor, precum și îndeplinirea criteriilor de conformitate tehnică, administrativă și de eligibilitate expuse în secțiunea II.1 Criterii de eligibilitate din prezentul ghid, respectiv în grilele aferente incluse în anexa la ghidul solicitantului.

Nota: În timp ce corectitudinea bugetului (corespondența cu devizele, încadrarea corectă a sumelor pe categorii de cheltuieli eligibile sau neeligibile, etc.) se va verifica în faza de selecție a cererilor de finanțare, eligibilitatea cheltuielilor se va verifica în perioada de implementare a proiectului, pe baza cererilor de rambursare a cheltuielilor efectuate și a documentelor justificative de efectuare a plăților (e.g. facturi). Categoriile de cheltuieli eligibile sunt prezentate în Secțiunea IV „Întocmirea bugetului” din prezentul Ghid și vor fi luate în considerare de către solicitant în vederea elaborării bugetului proiectului.

⁴ Conform Hotărârii Guvernului nr. 1072 / 2003 privind avizarea de către Inspectoratul de Stat în Construcții a documentațiilor tehnico-economice pentru obiectivele de investiții finanțate din fonduri publice, publicată în Monitorul Oficial nr. 656 din 16 septembrie 2003, cu modificările și completările ulterioare și Ordinul MDLPL nr. 726/2007, ISC nr. 549/2007 privind aprobarea Metodologiei de emiteră a avizului tehnic de către Inspectoratul de Stat în Construcții - ISC pentru documentațiile tehnico-economice aferente obiectivelor de investiții finanțate din fonduri publice (MO nr. 597/29.08.2007)

În urma celor 3 etape ale procesului de verificare a conformității administrative și eligibilității unei cereri de finanțare și a proiectelor individuale din cadrul acesteia, pentru care se solicită finanțare în cadrul Axei prioritare 1 sub-domeniu 1.2, se completează toate grilele aferente, iar aceasta poate fi declarată:

- **Admisă**
 - **parțial - respectiv doar o parte din proiectele incluse în cererea de finanțare depusă spre finanțare au fost declarate conforme și eligibile în etapele 1 și 2, a căror valoare totală se încadrează în limitele minime și maxime ale unei cereri de finanțare - respectiv 1.700.000 lei și 46.000.000 lei, iar cererea de finanțare a fost acceptată în etapa 3 cu recomandare de revizuire**
 - **în totalitate - respectiv toate proiectele incluse în cererea de finanțare depusă spre finanțare au fost declarate conforme și eligibile, iar cererea de finanțare a fost acceptată în etapa 3, cu sau fără recomandare de revizuire**

situații în care se va trece la etapa următoare a procesului de contractare, sau

- **Respinsă, cu indicarea clara a motivelor respingerii.**

Numai cererile de finanțare conforme administrativ și eligibile (care îndeplinesc criteriile din grila de verificare CAECF), sunt admise în următoarea etapă a procesului de contractare, în limita fondurilor disponibile în cadrul domeniului major de intervenție 1.2 la momentul finalizării procesului de selecție pentru fiecare cerere de finanțare în parte.

ATENȚIE! Notificarea solicitantului asupra rezultatului verificării conformității administrative și a eligibilității cererii de finanțare se va face în scris, de către Organismul Intermediar, în ziua imediat următoare aprobării raportului de selecție de către AMPOR din cadrul MDRT. Durata procesului de verificare a conformității administrative și a eligibilității pentru o cerere de finanțare este de maxim 90 zile de la data începerii procesului de verificare.

Solicitantul va fi exclus din procesul de selecție și cererea de finanțare va fi respinsă în cazul în care se dovedește că acesta:

- se face vinovat de inducerea gravă în eroare a Autorității de management, a Organismului intermediar sau a comisiilor de analiză, prin furnizarea de informații incorecte, ce sunt luate în considerare în procesul de selecție, sau dacă a omis furnizarea acestor informații
- a încercat să obțină informații confidențiale sau să influențeze comisiile de selecție sau Autoritatea de management/Organismul intermediar în timpul procesului de selecție.

ii. **Contestații**

Un solicitant de finanțare care se consideră nedreptățit de rezultatele procesului de selecție pentru o cerere de finanțare depusă poate formula în scris o contestație care va fi trimisă spre soluționare Autorității de Management pentru Programul Operațional Regional, la sediul din București, strada Apolodor nr.17, Latura Nord, sector 5.

Contestația se formulează în scris și va cuprinde:

- Datele de identificare a contestatarului
- Numărul de înregistrare a cererii de finanțare și titlul acesteia sau, după caz, titlul proiectului care face obiectul cererii de finanțare
- Obiectul contestației
- Motivele de fapt și de drept
- Dovezile pe care se întemeiază

- Semnătura contestatarului sau a împuternicitului acestuia, precum și ștampila. Dovada calității de împuternicit a contestatarului se face potrivit legii.
- Copia scrisorii OI de înștiințare cu privire la rezultatul etapei de selecție privind cererea de finanțare sau proiectul din cadrul acesteia care face obiectul contestației.

Contestațiile se trimit prin poștă, cu confirmare de primire sau se depun direct la registratura ministerului, în atenția Directorului General al AM POR. O copie a respectivei contestații va fi transmisă spre informare de către contestatar și organismului intermediar unde a fost depusă cererea de finanțare și unde s-a desfășurat procesul de selecție.

Contestația se va depune **în termen de maxim 30 de zile calendaristice de la data înștiințării de către OI a rezultatului procesului de selecție**. Înregistrarea acestui document se va face în registrul de contestații al AM POR.

Contestațiile vor fi soluționate de către AM POR în termen de 30 de zile calendaristice de la data înregistrării contestației la minister. Contestatarul poate să depună probe noi în susținerea cauzei în primele 20 de zile din cele 30 de zile calendaristice în care se face analiza acesteia.

În situația în care expertul căruia i s-a repartizat contestația spre soluționare constată că este necesară o investigație mai amănunțită, care va presupune depășirea termenului de 30 de zile calendaristice în care se poate emite o opinie asupra contestației, contestatarul va fi notificat în scris asupra termenului de soluționare cu cel puțin 3 zile înainte de expirarea termenului de soluționare menționat anterior.

Contestația poate fi retrasă de contestatar până la soluționarea acesteia, prin solicitarea în scris de retragere a contestației la AMPOR și spre informare la organismul intermediar. Înregistrarea acestui document se va face tot în registrul de contestații.

Prin retragerea contestației se pierde dreptul de a se înainta o nouă contestație în interiorul termenului general de depunere a acesteia.

II.4 Contractarea cererilor de finanțare selectate

Contractul de finanțare va fi semnat de Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului, în calitate de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Regional, Agenția pentru Dezvoltare Regională din regiunea respectivă, în calitate de Organism Intermediar pentru Programul Operațional Regional 2007-2013, și solicitant - respectiv o Unitate administrativ-teritorială (autoritate a administrației publice locale, APL), la nivel de municipiu reședință de județ, potrivit legii, sau sector al municipiului București, definită conform Legii administrației publice locale nr. 215/2001, cu modificările și completările ulterioare.

Modelul de Contract de finanțare poate fi consultat de solicitanți, acesta fiind anexat prezentului Ghid (Anexa 2), cu mențiunea că AMPOR din cadrul MDRT poate aduce modificări asupra acestui document înainte de semnarea contractului de finanțare prin notificarea solicitanților de finanțare, sau ulterior semnării prin acte adiționale, în baza modificărilor legislative cu impact asupra clauzelor contractuale sau în alte cazuri obiectiv justificate.

Formularul cererii de finanțare completat, devizul general (comun) pentru toate proiectele componente - faza PT, devizele (generale) individuale pentru fiecare bloc - faza PT, bugetul inclus în cererea de finanțare, autorizația de construire valabilă pentru fiecare proiect, - **pe suport de hârtie**, respectiv RAE, expertiza tehnică și Proiectul tehnic, inclusiv DE - **pe suport electronic** vor face parte din contractul de finanțare ca **anexe** la acesta.

ATENȚIE! Nici Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului, în calitate de Autoritate de Management pentru Programul Operațional Regional, nici Agenția pentru Dezvoltare Regională din regiunea respectivă nu vor avea rolul de a gestiona relația contractuală dintre UAT și asociațiile de proprietari care și-au dat acordul pentru realizarea investițiilor ce fac obiectul contractului de finanțare. Modalitățile privind recuperarea sumelor plătite de către autoritățile publice locale aferente contribuției asociației de proprietari se vor stabili de comun acord între autoritatea publică locală și asociația de proprietari, inclusiv prin folosirea mecanismului prevăzut de **OUG 18/2009 privind creșterea performanței energetice a blocurilor de locuințe, cu modificările și completările ulterioare.**

Secțiunea III. Completarea cererii de finanțare

Formularul standard al cererii de finanțare pentru proiect este prezentat în anexa Formular A „Cerere de finanțare” la Ghidul solicitantului.

Important: cererea de finanțare trebuie însoțită de anumite anexe enumerate mai jos. Anexele la cererea de finanțare fac parte integrantă din aceasta.

Completarea cererii de finanțare, inclusiv a anexelor, se va face conform instrucțiunilor de completare.

Pe lângă instrucțiunile și recomandările cuprinse în secțiunile de mai jos, formularul standard al cererii de finanțare cuprinde informații suplimentare cu privire la completarea și elaborarea acesteia.

O cerere de finanțare se poate completa pentru mai multe proiecte care cuprind blocuri de locuințe (conform definiției de la secțiunea I.3 Ghid) grupate în funcție de rata de cofinanțare a Asociației de Proprietari. O cerere de finanțare trebuie să se încadreze în limitele valorii minime de 1.700.000 lei (inclusiv TVA) și limitele valorii maxime de 46.000.000 lei (inclusiv TVA).

Cererile de finanțare trebuie să fie tehnoredactate în limba română. Nu sunt acceptate cereri de finanțare completate de mână.

Dosarul cererii de finanțare va cuprinde, în mod obligatoriu, un opis (vezi Model A „Opis Cerere finanțare” la prezentul Ghid). Pagina opis va fi pagina cu numărul „0” a Cererii de finanțare (vezi indicațiile privind completarea opisului din formularul Cererii de finanțare).

După completarea Cererii de finanțare într-un exemplar, aceasta se numerotează de la pagina „0” (pagina opis) la pagina „n” (unde pagina „n” va reprezenta pagina conținând Secțiunea 5 din formularul standard al Cererii de finanțare, respectiv certificarea cererii), în colțul din dreapta jos al paginii. Fiecare pagină a Cererii de finanțare se ștampilează și se semnează de către reprezentantul legal al solicitantului sau de către persoana împuternicită în acest sens de acesta. **Numerotarea paginilor va continua de la „n+1” pentru anexele atașate cererii de finanțare.** ACEST EXEMPLAR DIN CEREREA DE FINANȚARE, semnat și ștampilat conform cerințelor, REPREZINTĂ ORIGINALUL CERERII.

Completarea cererii de finanțare într-un mod clar și coerent va înlesni procesul de analiză a acesteia!

În acest sens, se vor furniza informații necesare, relevante, precizând modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor domeniului major de intervenție 1.2 Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe.

Formularul cererii de finanțare, semnat și ștampilat de reprezentantul legal al solicitantului sau de o persoană împuternicită în acest sens (vezi Secțiunea 5 Certificarea cererii de finanțare - Declarație din formularul Cererii de finanțare) trebuie să fie însoțit de ANEXELE menționate în această secțiune din ghid.

Atenție: Documentele menționate mai jos ca ANEXE la cererea de finanțare se împart în 2 categorii:

- **GENERALE** pentru întregul pachet de proiecte
- **SPECIFICE** pentru FIECARE proiect (bloc sau scara de bloc, în sensul definit de ghid). În acest sens, documentele afente fiecărui proiect vor fi incluse într-un fascicul clar delimitat în cadrul documentației care va forma cererea de finanțare completă (respectiv cererea de finanțare simplă plus anexe).

Documentele anexate în copie la exemplarul original al cererii de finanțare trebuie să fie ștampilate de solicitant (respectiv, reprezentantul legal al solicitantului) cu mențiunea „Conform cu originalul” și semnate de către reprezentantul legal al solicitantului sau de către persoana împuternicită.

ANEXE GENERALE la cererea de finanțare

1) Actul de împuternicire, în original,

în cazul în care Cererea de finanțare nu este semnată de reprezentantul legal al solicitantului, ci de o persoană împuternicită în acest sens. Actul de împuternicire reprezintă orice document administrativ emis de reprezentantul legal în acest sens, cu respectarea prevederilor legale (exemple orientative: ordin, decizie, hotărâre etc).

2) Declarația de eligibilitate a solicitantului în original, care

- respectă formatul standard din Ghidul solicitantului
- este datată și semnată de către reprezentantul legal / persoana împuternicită a solicitantului.

3) Declarația de angajament a solicitantului în original, care

- respectă formatul standard din Ghidul solicitantului și este completată corect, inclusiv cu cifrele reprezentând contribuția la co-finanțarea proiectului
- este datată, semnată, de către reprezentantul legal / persoana împuternicită a solicitantului

4) (dacă este cazul) Dovada achitării debitelor precum și a penalităților aferente altor contracte finanțate din fonduri publice comunitare și/sau naționale , în copie conform cu originalul

5) Documente ce dovedesc capacitatea operațională a solicitantului (UAT):

- **CV-urile și fișele de post** aferente echipei de proiect sunt atașate, în copie, și respectă cerințele minime conform Ghidului solicitantului, *secțiunea II.1.1 Eligibilitatea solicitantului*
- (in cazul în care se contractează servicii de management extern al proiectului) se va include în cererea de finanțare, la secțiunea 2.2, **descrierea activităților** ce vor face obiectul contractului de servicii de management, precum și **fișele de post corespunzătoare membrilor echipei de management extern**, astfel încât atribuțiile celor 2 echipe de proiect să nu se suprapună.

6) Documente ce dovedesc capacitatea financiară a solicitantului (UAT) de a asigura resursele (inclusiv contribuția proprie în proiect) necesare derulării activităților prevăzute în cererea de finanțare, până la obținerea rambursării cheltuielilor eligibile din FEDR și bugetul de stat, respectiv recuperarea sumelor reprezentând contribuția asociațiilor de proprietari la cheltuielile eligibile, precum și la cheltuielile neeligibile dacă este cazul

- **Hotărârea Consiliului local** de aprobare a cererii de finanțare și a cheltuielilor aferente în copie conform cu originalul

A se corobora cu *Declarația de angajament*.

7) Certificat de atestare fiscală privind îndeplinirea obligațiilor de plată a impozitelor și taxelor către bugetul general consolidat, eliberat de Direcția Generală a Finanțelor Publice - Administrația Finanțelor Publice, valabil și conform, **în original**.

8) Certificat fiscal privind impozitele și taxele locale eliberat de primărie, valabil și conform, **în original**.

ANEXE SPECIFICE la cererea de finanțare (PENTRU FIECARE PROIECT)

1) Contractul/ele încheiat/e cu Asociația/ile de proprietari, în copie conform cu originalul,

Prin acest Contract, Asociația de proprietari încredințează Unității administrativ-teritoriale stabilirea și efectuarea măsurilor și acțiunilor ce se impun pentru pregătirea, contractarea și implementarea unui proiect pentru creșterea performanței energetice a blocului de locuințe, în condițiile și cu respectarea prevederilor Ghidului solicitantului pentru Domeniul de intervenție (DMI) 1.2 - Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe, Axa prioritară 1 - Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbani de creștere, Programul Operațional Regional 2007-2013 (POR).

Modelul Contractului se regăsește atașat prezentului Ghid (a se vedea Model B *Contract*).

2) Tabel cu toți proprietarii din bloc, în formatul atașat la ghid și completat corect, în copie conform cu originalul

Modelul Tabelului cu proprietarii se regăsește atașat prezentului Ghid (a se vedea Model C *Tabel proprietari*).

3) Hotărârea/rile Adunării Generale a Asociației/ilor de Proprietari, în copie conform cu originalul, prin care se confirmă participarea la programul de reabilitare termică a blocului, indicatorii tehnico-economici ai proiectului – faza Proiect Tehnic, intervențiile / măsurile de reabilitare energetică a blocului, cota de cofinanțare și valoarea contribuției asociației/lor de proprietari – faza Proiect Tehnic, cu menționarea în clar a încadrării sub unul din pragurile stabilite în Ghidul solicitantului (150 Euro, 350 Euro SAU 500 Euro)

Documentele de la punctele 2 și 3 de mai sus vor fi prezentate ca anexe la Contractul/ele încheiat/e cu Asociația/ile de proprietari.

4) Hotărârea Consiliului local de aprobare a documentației tehnico-economice a proiectului, inclusiv a indicatorilor tehnico-economici - faza PT, în copie conform cu originalul

5) Expertiza tehnică a clădirii, în copie conform cu originalul, elaborată conform legislației în vigoare, confirmând că nu sunt necesare lucrări de consolidare/reparații care condiționează executarea proiectului.

6) Raportul de audit energetic (RAE), inclusiv fișa de analiză termică și energetică a clădirii, respectiv certificatul de performanță energetică, în copie conform cu originalul.

Acesta se va elabora conform legislației în vigoare și va confirma că, prin măsurile propuse, se va reduce cu minim 40% consumul de energie pentru încălzire în blocul analizat și se va atinge consumul specific de energie pentru încălzire nu mai mare de:

- 90 kWh/m²/an pentru zonele climatice I și II;
- 100 kWh/m²/an pentru zonele climatice III și IV.

7) Documentația de avizare pentru lucrări de intervenție (DALI), în copie conform cu originalul, elaborată în baza legislației în vigoare, care să preia și să dezvolte soluțiile propuse în Raportul de audit energetic.

8) Proiectul tehnic (PT+DE), în copie conform cu originalul, elaborat în baza legislației în vigoare, care să dezvolte scenariul din DALI

9) Autorizația de construcție valabilă, în copie conform cu originalul

10) Actul administrativ al autorității competente pentru protecția mediului, în copie conform cu originalul

11) Avizul Comisiei de Urbanism pentru lucrările propuse prin proiect, în copie conform cu originalul

12) În cazul modificărilor de soluție tehnică între DALI și PT, avizul ISC și aprobarea beneficiarului pentru modificări, în copie conform cu originalul

PAȘII pe care trebuie să îi parcurgă solicitantul de finanțare în întocmirea **DOSARULUI ORIGINAL AL CERERII DE FINANȚARE** sunt:

- Se completează un **formular al Cererii de finanțare** conform instrucțiunilor din prezentul ghid și a instrucțiunilor din formularul standard; se recomandă ca formularul Cererii de finanțare să nu fie tipărit față-verso!
- Se atașează la Cererea de finanțare **anexele GENERALE la cererea de finanțare**, în ordinea prevăzută în mai sus; se recomandă ca între Cererea de finanțare și anexele generale să se introducă despărțitoare, cu titlul anexelor respective
- Se atașează la Cererea de finanțare **anexele SPECIFICE la cererea de finanțare (PENTRU FIECARE PROIECT)**, în ordinea prevăzută în mai sus; se recomandă ca între anexele specifice ale fiecărui proiect să se introducă despărțitoare, cu titlul anexei respective **ATENȚIE!** Unele anexe generale sau specifice la dosarul original al Cererii de finanțare sunt copii ale unor documente care se regăsesc în original numai la sediul beneficiarului sau al asociației de proprietari. Copiile de pe aceste documente vor fi ștampilate/marcate cu mențiunea "conform cu originalul" înainte de a fi incluse în dosarul original al Cererii de finanțare.
 - Anexele specifice reprezentând **expertiză tehnică, RAE, DALI, PT+DE (mai puțin părțile desenate)** se recomandă a fi tipărite față-verso.
- Cererea de finanțare și anexele la aceasta se semnează de către reprezentantul legal al solicitantului sau împuternicitul acestuia, pe fiecare pagină în partea dreaptă, în josul paginii și se ștampilează pe fiecare pagină, lângă semnătură.
 - **ATENȚIE!** Dacă sunt documente elaborate față-verso, solicitantul va numerota în ordine cronologică fiecare filă (față-verso) și va ștampila fiecare filă (față-verso) conform celor de mai sus.
 - Pagina opis va fi pagina "0" (zero) a cererii de finanțare.
- După ce documentele care constituie dosarul cererii de finanțare sunt numerotate și ștampilate, se întocmește opisul.
- Documentele care constituie dosarul Cererii de finanțare se leagă (recomandat a se îndosaria în biblioraft/ bibliorafuri, numerotate volumul I, volumul II, etc.) în ordinea prevăzută în OPIS.

Înainte de a îndosaria originalul dosarului cererii de finanțare, solicitanții trebuie să verifice dacă dosarul original al Cererii de finanțare este complet, după care vor scana și salva Cererea de finanțare și toate anexele la aceasta pe CD-ROM.

ATENȚIE! Prin excepție de la cele de mai sus, la întocmirea exemplarului electronic al cererii de finanțare se pot accepta părțile desenate (desene tehnice, planșe) în formatul electronic întocmit de proiectant, fără a fi scanate cele din cererea de finanțare semnate și ștampilate.

Cererea de finanțare (împreună cu anexele) redactată într-un singur exemplar original complet, la care se adaugă 1 copie completă pe CD-ROM, vor fi trimise într-un colet sigilat prin poșta recomandată, curier, sau depuse personal, la sediul organismului intermediar al POR din cadrul agenției pentru dezvoltare regională din regiunea unde se prevede implementarea proiectului.

Secțiunea IV. Întocmirea bugetului

În completarea Secțiunii 4 „*Finanțarea proiectului*” din formularul cererii de finanțare, solicitantul va ține cont de criteriile de eligibilitate a cheltuielilor, conform Ordinului de cheltuieli eligibile valabil pentru domeniul major de intervenție 1.2. „Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe”, precum și de modalitatea de stabilire a contribuției proprii.

IV.1 Criteriile de eligibilitate a cheltuielilor

O cheltuială poate fi considerată drept cheltuială eligibilă pentru co-finanțare (rambursare în limita stabilită conform contractului de finanțare) în cadrul POR, dacă îndeplinește cumulativ următoarele criterii:

1) este efectiv plătită după data intrării în vigoare a contractului de finanțare, cu excepțiile prevăzute în Ordinul de cheltuieli eligibile aferent DMI 1.2, Axa 1 POR

2) este însoțită de documente justificative,

respectiv facturi, în conformitate cu prevederile legislației naționale, sau de alte documente contabile cu valoare probatorie, echivalentă facturilor, pe baza cărora cheltuielile să poată fi auditate și identificate.

3) este în conformitate cu prevederile Contractului de finanțare,

încheiat de către Autoritatea de management, prin intermediul Agenției pentru Dezvoltare Regională (în calitate de Organism intermediar), cu respectarea art. 54(5) și art. 60 din Regulamentul Consiliului nr. 1083/2006.

Art. 54(5), Regulamentul Consiliului nr. 1083/2006: o cheltuială cofinanțată din Fondurile Structurale (Fondul European de Dezvoltare Regională și Fondul Social European) sau Fondul de Coeziune nu poate primi asistență din alte instrumente financiare comunitare.

Art. 60, Regulamentul Consiliului nr. 1083/2006: Autoritatea de management este responsabilă de gestionarea și implementarea Programului operațional, în conformitate cu principiul unui management financiar sănătos.

4) este conformă cu prevederile legislației naționale și comunitare, în special în ceea ce privește:

- regimul achizițiilor publice, prin respectarea normelor Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 34/2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări publice și a contractelor de concesiune de servicii, inclusiv normele de aplicare, cu modificările și completările ulterioare

5) este menționată în Ordinul comun al ministrului dezvoltării regionale și turismului, al ministrului finanțelor publice și al ministrului afacerilor europene pentru aprobarea categoriilor de cheltuieli eligibile pentru acest domeniu major de intervenție

Orice cheltuială care nu se regăsește în categoriile de cheltuieli eligibile, conform ordinului, va fi considerată drept cheltuială neeligibilă pentru co-finanțare prin POR.

Orice cheltuială neeligibilă ce va apărea în timpul implementării proiectului va fi suportată de către solicitant respectiv de asociația de proprietari, conform contractului încheiat între acestea în vederea pregătirii și implementării fiecărui proiect inclus în cererea de finanțare.

În plus, următoarele categorii de cheltuieli nu sunt eligibile:

- dobânda și alte comisioane aferente creditelor;
- achiziția de dotări / echipament second-hand;
- amenzi, penalități și cheltuieli de judecată;
- operarea obiectivelor de investiții
- etc

În cadrul POR, contribuția în natură nu este eligibilă.

6) este în legătură directă cu activitățile propuse în proiect și necesară pentru desfășurarea proiectului

IV.2 Determinarea contribuției proprii și a valorii maxime a finanțării nerambursabile

Contribuția proprie a solicitantului (incluzând aici și contribuția asociației de proprietari la cheltuielile eligibile și neeligibile, inclusiv TVA, care va fi inițial acoperită de UAT și ulterior recuperată prin mecanisme stabilite în contractul dintre UAT și asociație) reprezintă diferența dintre *valoarea totală a proiectului și valoarea finanțării nerambursabile acordate de maxim 60% din cheltuielile eligibile ale cererii de finanțare.*

Valoarea finanțării nerambursabile se determină ca procent din valoarea eligibilă a cererii de finanțare (suma cheltuielilor eligibile, inclusiv TVA nedeductibil eligibil), care va fi acoperită din FEDR și, respectiv, bugetul de stat (a se vedea și [Secțiunea I.5](#) din prezentul Ghid).

Procentul finanțării nerambursabile din valoarea cheltuielilor eligibile este de maxim 60%.

Contribuția proprie a beneficiarului poate proveni din surse proprii, credite bancare, credite derulate de instituții financiare internaționale, etc.

Secțiunea V. Drepturile și obligațiile beneficiarului

Această secțiune are scopul de a explica obligațiile unui beneficiar de finanțare nerambursabilă în cadrul POR.

Se recomandă totuși consultarea textului integral al contractului de finanțare, inclusiv anexele acestuia (model orientativ), după cum este prezentat în Anexa 2 la prezentul ghid.

Prin semnarea contractului de finanțare, beneficiarul acceptă termenii și condițiile în care va primi finanțarea nerambursabilă și se angajează să implementeze pe propria răspundere proiectele pentru care primește finanțare cu respectarea legislației naționale și comunitare.

Beneficiarul are obligația de a implementa proiectele pentru care s-a semnat un contract de finanțare din POR în conformitate cu prevederile din Cererea de finanțare aprobată, inclusiv anexele acesteia. Dacă beneficiarul nu reușește să pună în aplicare proiectele în condițiile asumate și stipulate în contractul de finanțare, acesta trebuie să își asume eșecul parțial sau total în realizarea obligațiilor. În acest caz, Autoritatea de Management, respectiv Ministerul Dezvoltării Regionale și Turismului, își rezervă dreptul de a întrerupe plățile și/sau a rezilia contractul.

Contribuția din fondurile publice (naționale și comunitare) poate fi redusă, anulată și/sau - în cazul în care au fost deja efectuate plăți - recuperată, în totalitate sau parțial, dacă beneficiarul nu respectă termenii contractuali.

➤ Amendamente la contractul de finanțare

Beneficiarul poate solicita amendamente la contract pe durata de valabilitate a acestuia, în condițiile prevăzute de contractul de finanțare.

Beneficiarul trebuie să cunoască faptul că dacă pe perioada de valabilitate a contractului intervin modificări de natură să afecteze obiectivul unui proiect sau modificări care afectează condițiile de eligibilitate prevăzute pentru domeniul major de intervenție al Programului Operațional Regional în cadrul căreia s-a obținut finanțarea nerambursabilă, proiectul respectiv poate fi declarat neeligibil pentru finanțare, contractul de finanțare poate fi reziliat, iar sumele acordate până în acel moment se vor recupera în conformitate cu legislația națională și prevederile contractuale.

Orice modificare a valorii totale a Proiectului nu poate conduce la creșterea valorii totale eligibile a Proiectului, efectuându-se exclusiv prin majorarea valorii neeligibile a Proiectului.

Beneficiarul își asumă integral răspunderea pentru prejudiciile cauzate terților din culpa sa pe parcursul implementării proiectelor, în conformitate cu prevederile legislației naționale relevante.

➤ Eligibilitatea cheltuielilor

Baza legală: *HG nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare, cu modificările și completările ulterioare*

Regulamentul Consiliului (CE) nr. 1083/2006 stabilind prevederi generale privind Fondul European pentru Dezvoltare Regională, Fondul Social European și Fondul de Coeziune, art. 55

Ordinul comun al ministrului dezvoltării regionale și turismului, al ministrului economiei și finanțelor și al ministrului afacerilor europene pentru aprobarea

categoriilor de cheltuieli eligibile pentru domeniul major de intervenție "1.2. Sprijinirea investițiilor în eficiența energetică a blocurilor de locuințe", în cadrul axei prioritare „Sprijinirea dezvoltării durabile a orașelor - poli urbane de creștere” din cadrul Programului Operațional Regional 2007-2013

Cheltuielile efectuate de beneficiar sunt considerate eligibile dacă au fost efectuate de către beneficiar conform regulilor descrise în secțiunea „Criteriile de eligibilitate a cheltuielilor” din prezentul Ghid.

➤ **Asigurarea cofinanțării și a cheltuielilor neeligibile**

Baza legală: OUG nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență (publicată în MO nr. 413/17.06.2009), cu modificările și completările ulterioare

Hotărârea nr. 218 din 23 martie 2012 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență (Publicată în: Monitorul Oficial Nr. 193 din 23 martie 2012)

Fundamentarea bugetului propriu al beneficiarului se va face în funcție de obiectivele pe care le are de realizat, respectiv în funcție de cheltuielile eligibile și cheltuielile neeligibile.

Beneficiarul depune cererile de rambursare a cheltuielilor, în baza unui grafic de rambursare.

➤ **Acordarea pre-finanțării**

Baza legală: OUG nr. 64/ 2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență (publicată în MO nr. 413/17.06.2009), cu modificările și completările ulterioare

Hotărârea nr. 218 din 23 martie 2012 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență (Publicată în: Monitorul Oficial Nr. 193 din 23 martie 2012)

Prefinanțarea reprezintă sumele transferate din instrumente structurale către beneficiari, alții decât cei prevăzuți la art. 5 alin. (1) - (3) din OUG nr. 64/2009, prin plată directă ori prin plată indirectă, în stadiul inițial pentru susținerea începerii derulării proiectelor și/sau pe parcursul implementării acestora, în condițiile prevăzute în contractul/decizia/ordinul de finanțare încheiat între un beneficiar și Autoritatea de management/organismul intermediar responsabil/responsabil, în vederea asigurării derulării corespunzătoare a proiectelor finanțate în cadrul programelor operaționale.

Modul de acordare

Pre-finanțarea se acordă, conform instrucțiunilor Ministerului Finanțelor Publice pentru anumite categorii de beneficiari.

Pre-finanțarea se acordă de către AM POR în două tranșe, în cuantum total de maximum 10% din valoarea eligibilă a contractului de finanțare, cu respectarea prevederilor contractului și ale Anexei III - *Instrucțiuni de prefinanțare și rambursare a cheltuielilor* la Contractul de finanțare. În situația nerespectării condițiilor și termenelor prevăzute în contract pentru obținerea prefinanțării, Beneficiarul este obligat să ramburseze întreaga prefinanțare primită.

Modul de solicitare

Solicitarea sumelor aferente prefinanțării se prevede în anexa III din contractul de finanțare, astfel:

1. Prima tranșă a prefinanțării se acordă în cota de maximum 5%, în baza prezentării următoarelor documente:
 - unul sau mai multe contracte de furnizare de bunuri/prestare de servicii/execuție de lucrări încheiate între beneficiar și unul sau mai mulți operatori economici a cărui/căror valoare/valoare cumulată să fie de minimum 5% din valoarea eligibilă a proiectului;
 - Cerere de acordare a prefinanțării;
 - Identificare financiară prin care se confirmă deschiderea unui cont la Trezorerie;
 - Anexa IIIa - Graficul de depunere a cererilor de rambursare actualizat, dacă este cazul
2. Acordarea celei de-a doua tranșe a prefinanțării se face în baza prezentării următoarelor documente și a îndeplinirii cumulative a următoarelor condiții:
 - Contract de execuție lucrări, numai în cazul în care nu a fost depus la solicitarea primei tranșe de prefinanțare, însoțit de documentele justificative aferente procedurii de atribuire, conform instrucțiunilor AM POR;
 - Cerere de acordare a prefinanțării tranșa a II-a;
 - Îndeplinirea condiției de a avea autorizat de către AM POR minim 60% din cheltuielile efectuate din valoarea primei tranșe de prefinanțare.

Recuperarea pre-finanțării

Prefinanțarea acordată se va recupera integral înainte de efectuarea plății finale prin aplicarea unui procent de recuperare de minim 30% din fiecare cerere de rambursare, până la acoperirea integrală a prefinanțării acordate, cu excepția cererii de rambursare în cadrul căreia cuantumul prefinanțării rămase de recuperat reprezintă un procent mai mic de 30% și cu excepția ultimei cereri de rambursare.

➤ Rambursarea cheltuielilor

Baza legală: OUG nr. 64/ 2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență (publicată în MO nr. 413/ 17.06.2009), cu modificările și completările ulterioare

Hotărârea nr. 218 din 23 martie 2012 pentru aprobarea Normelor metodologice de aplicare a prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență (Publicată în: Monitorul Oficial Nr. 193 din 23 martie 2012)

Beneficiarul trebuie să depună periodic, la Organismul intermediar relevant, cererile de rambursare. În acest sens, beneficiarul trebuie să completeze și să depună la Organismul Intermediar graficul de depunere a cererilor de rambursare, în formatul indicat în anexa relevantă de la contractul de finanțare.

➤ Rambursarea TVA nedeductibilă aferentă cheltuielilor eligibile

Baza legală: OUG nr. 64/ 2009 privind gestionarea financiară a instrumentelor structurale și utilizarea acestora pentru obiectivul convergență (publicată în MO nr. 413/ 17.06.2009) cu modificările și completările ulterioare și Normele metodologice de aplicare a OUG nr.64/2009 aprobate prin Hotărârea nr. 218 din 23 martie 2012.

Hotărârea Guvernului nr. 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale, cu modificările și completările ulterioare

Hotărârea de Guvern nr. 1135 pentru modificarea și completarea HG 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale

În data de 9 noiembrie 2011 a fost aprobată Hotărârea de Guvern nr. 1135 pentru modificarea și completarea HG 759/2007 privind regulile de eligibilitate a cheltuielilor efectuate în cadrul operațiunilor finanțate prin programele operaționale prin care se introduce un nou articol 11¹ cu următorul cuprins:

"Art. 11¹ - (1) Cheltuiala cu taxa pe valoarea adăugată nedeductibilă, potrivit legii, este eligibilă pentru toate programele operaționale finanțate din instrumente structurale.

(2) Pentru a fi eligibilă, cheltuiala prevăzută la alin. (1) trebuie să fie aferentă unor cheltuieli eligibile efectuate în cadrul proiectelor finanțate din instrumente structurale.

(3) În vederea rambursării cheltuielilor eligibile menționate la alin. (1), beneficiarii au obligația depunerii, ca anexă a fiecărei cereri de rambursare, a unei declarații pe propria răspundere privind nedeductibilitatea taxei pe valoarea adăugată aferentă cheltuielilor cuprinse în cererea de rambursare, certificată de organul fiscal competent din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

(4) Organul fiscal competent din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală are obligația certificării declarației menționate la alin. (3) în termen de maximum 3 zile lucrătoare de la data depunerii de către beneficiar a unei solicitări în acest sens, însoțită de documentele justificative necesare.

(5) În cazuri temeinic justificate se pot aproba excepții de la prevederile alin. (1) prin hotărâre a Guvernului."

Conform prevederilor HG 1135/09.11.2011 și ale Ordinului ministrului afacerilor europene nr. 204/27.12.2011, prevederile articolului 11¹ se aplică proiectelor depuse spre finanțare începând cu data de 1 ianuarie 2012.

În vederea rambursării cheltuielilor TVA eligibile, beneficiarii au obligația depunerii, ca anexă a fiecărei cereri de rambursare, a unei declarații pe propria răspundere privind nedeductibilitatea taxei pe valoarea adăugată aferentă cheltuielilor eligibile cuprinse în cererea de rambursare, certificată de organul fiscal competent din subordinea Agenției Naționale de Administrare Fiscală.

Solicitarea de plată a TVA-ului va fi însoțită de o declarație pe propria răspundere privind corectitudinea sumelor reprezentând TVA înscrise în facturi, precum și cu privire la respectarea obligațiilor referitoare la TVA, prevăzute de legislația în vigoare.

➤ **Raportarea activităților în cadrul proiectului**

Beneficiarul trebuie să transmită raportul de progres, completat în formatul standard prevăzut, prin care se vor raporta activitățile desfășurate în perioada de raportare, stadiul realizării indicatorilor, rezultatele parțiale/finale obținute la momentul raportării etc.

La fiecare raport de progres, beneficiarul va trebui să descrie modul în care proiectele respectă legislația în domeniul egalității de șanse, al dezvoltării durabile.

➤ **Achiziții publice**

Atribuirea contractelor de achiziții necesare implementării proiectelor se va realiza în conformitate cu prevederile O.U.G nr. 34/2006⁵ cu completările și modificările ulterioare și se va face cu respectarea următoarelor principii:

- nediscriminarea
- tratamentul egal
- recunoașterea reciprocă
- transparență
- proporționalitatea
- eficiența utilizării fondurilor publice
- asumarea răspunderii
- evitarea conflictului de interese
- ~~neretroactivitatea contractului~~

⁵ [Ordonanța de Urgență nr. 34 din 19.04.2006 privind atribuirea contractelor de achiziție publică, a contractelor de concesiune de lucrări și a contractelor de concesiune de servicii](#) cu modificările și completările ulterioare

ATENȚIE!

Beneficiarul răspunde, în calitate de Autoritate Contractantă în sensul prevederilor Ordonanței de Urgență sus-menționate, de respectarea tuturor prevederilor legislației în vigoare privind domeniul achizițiilor publice. În cazul în care se constată încălcarea prevederilor legale privind orice cheltuială aferentă plății serviciilor/lucrărilor achiziționate, se aplica prevederile OUG nr.66/2011 .

Originalul documentației de achiziție publică se va păstra de către beneficiar (autoritate contractantă așa cum este definită de OUG nr.34/2006, cu modificările și completările ulterioare).

➤ Control și audit

Beneficiarul trebuie să țină o contabilitate analitică, să țină registre exacte și periodice, precum și înregistrări contabile separate și transparente ale implementării proiectelor. Beneficiarul trebuie să păstreze toate înregistrările/registrele timp de cinci ani de la data închiderii oficiale a Programului Operațional Regional 2007-2013⁶.

Beneficiarul are obligația de a păstra și de a pune la dispoziția organismelor abilitate, după finalizarea perioadei de implementare a proiectului, inventarul asupra activelor dobândite prin Instrumentele Structurale, pe o perioadă de 5 ani de la data închiderii oficiale a Programului Operațional Regional.

Beneficiarul are obligația să acorde dreptul de acces la locurile și spațiile unde se implementează sau au fost implementate proiectele, inclusiv acces la sistemele informatice, precum și la toate documentele și fișierele informatice privind gestiunea tehnică și financiară a proiectelor. Documentele trebuie să fie ușor accesibile și arhivate astfel încât să permită verificarea lor. Beneficiarul este obligat să informeze Organismul intermediar/ Autoritatea de Management cu privire la locul arhivării documentelor.

Beneficiarul are obligația să furnizeze orice informații de natură tehnică sau financiară legate de proiecte solicitate de către Autoritatea de Management, Organismul Intermediar, Autoritatea de Certificare și Plată din cadrul Ministerului Finanțelor Publice, Autoritatea de Audit, Comisia Europeană sau orice alt organism abilitat, conform legislației naționale și comunitare în vigoare, să verifice sau să realizeze auditul asupra modului de implementare a proiectelor cofinanțate din instrumente structurale. Beneficiarul are obligația de a asigura disponibilitatea și prezența personalului implicat în implementarea proiectelor pe întreaga durată a verificărilor.

Beneficiarul trebuie să asigure o pistă de audit care să permită posibilitatea verificării documentelor originale de către reprezentanții entităților menționate în paragraful anterior.

În cazul neregulilor constatate ulterior finalizării implementării proiectelor, se aplica prevederile OUG nr.66/2011.

Notă:

⁶ închiderea oficiala a POR este estimată a avea loc in ultimul trimestru al anului 2017.

Departamentul pentru Lupta Antifraudă - DLAF asigură protecția intereselor financiare ale Uniunii Europene în România. Departamentul are atribuții de control al fondurilor comunitare, fiind coordonatorul național al luptei antifraudă.

DLAF efectuează controale operative la fața locului, din oficiu ori în urma sesizărilor primite de la autoritățile cu competențe în gestionarea asistenței financiare comunitare, de la alte instituții publice, de la persoane fizice sau juridice, mass-media, OLAF, precum și celelalte State Membre.

Potrivit prevederilor Legii nr.78/2000 pentru prevenirea, descoperirea și sancționarea faptelor de corupție, comiterea de infracțiuni împotriva intereselor financiare ale Uniunii Europene se pedepsește cu închisoare de până la 20 ani și interzicerea unor drepturi.

Orice sesizare privind nereguli și/sau posibile fraude în acordarea sau utilizarea fondurilor comunitare poate fi adresată Departamentului pentru Lupta Antifraudă: www.antifrauda.gov.ro, antifraud@gov.ro, tel. 021/3181185, Fax: 021/3121005.

➤ Informare și publicitate

Beneficiarul are obligația să asigure o vizibilitate potrivită și o promovare adecvată a obiectivelor, rezultatelor obținute prin implementarea proiectelor, etc., în conformitate cu prevederile contractuale și instrucțiunile cuprinse în Manualul de identitate vizuală a POR⁷. Beneficiarul va descrie în cadrul rapoartelor de progres toate activitățile de informare și publicitate desfășurate, aferente fiecărui proiect, și va atașa la raport copii de pe articole de presă, fotografiile ale locației fiecărui proiect din care să reiasă amplasarea panoului (în timpul executării lucrărilor) și a plăcii comemorative (după finalizarea lucrărilor), fotografiile ale evenimentelor organizate din care să reiasă respectarea cerințelor de informare și publicitate, copii de pe publicații de informare/promovare realizate etc.

Pentru toate echipamentele achiziționate prin proiect (dacă este cazul), beneficiarul trebuie să aplice la loc vizibil, pe echipamentul respectiv, un autocolant având inscripționate elementele prevăzute în manualul de identitate vizuală.

Regulile pe care beneficiarii contractelor de finanțare nerambursabilă trebuie să le urmeze sunt prevăzute în Anexa II - MĂSURILE DE INFORMARE ȘI PUBLICITATE.

➤ Arhivare

Beneficiarul trebuie să păstreze toată documentația legată de implementarea proiectelor, inclusiv inventarul asupra bunurilor dobândite prin finanțarea nerambursabilă, timp de 5 ani de la data închiderii oficiale a POR.

⁷ Disponibil în format electronic la adresa de Internet: www.inforegio.ro sau în format tipărit la sediile Organismelor Intermediare din cadrul Agențiilor de Dezvoltare Regională.

Secțiunea VI. Anexe la Ghidul solicitantului

ANEXE:

Anexa 1:	Date de contact ale organismelor intermediare
Anexa 2:	Contract de finanțare (<i>forma orientativă</i>) Anexa I la Contractul de finanțare Anexa II la Contractul de finanțare Anexa III la Contractul de finanțare Anexa IIIA la Contractul de finanțare Anexa V la Contractul de finanțare
Anexa 3:	Principale cerințe pentru elaborarea documentațiilor tehnico-economice a lucrărilor de intervenție pentru reabilitarea termică a blocurilor de locuințe

MODELE:

Modelul A:	Opis pentru cererea de finanțare
Modelul B:	Contractul încheiat între UAT și Asociația de proprietari
Modelul C:	Tabel proprietari
Modelul D:	Declaratie de venit (<i>forma orientativă</i>)

FORMULARE STANDARD:

Formular A:	Cerere de finanțare pentru proiecte individuale (va deveni Anexa IV la Contractul de finanțare)
Formular B:	Declarație de eligibilitate
Formular C:	Declarație de angajament

GRILE

1. Grilele de verificare a conformității tehnice a proiectelor individuale
 - G 1 CAEP - grila de analiză a conformității administrative și eligibilității proiectului
 - G 1.1 - grila de analiză a conformitatii Fișei de analiză termică și energetică
 - G 1.2 - grila de analiză a conformitatii Certificatului de performanța energetică
 - G 1.3 - grila de analiză a conformitatii Raportului de audit energetic
 - G 1.4 - grila de analiză a conformitatii DALI
 - G 1.5 - grila de analiză a conformitatii Proiectului tehnic
2. G 2 VFL - Grila de verificare a proiectelor - vizita la fața locului
3. G 3 CAECF - Grila de verificare a conformității administrative și eligibilității cererii de finanțare